

NATIONELLA CENTRET FÖR
UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

Effekter av de avvikande undervisningsarrangemangen på förverkligandet av jämlikhet och likabehandling

Resultat av den nationella utvärderingen, 17.6.2020

Utvärderingens uppgift och mål

Syftet med utvärderingen är att producera information om vilka effekter undantagsförhållanden som orsakats av coronavirusepidemin har på de jämlika och likvärdiga förutsättningarna för lärande i olika delar av utbildningssystemet.

- Utvärderingsdata behövs för att utvärdera **riktningen och omfattningen** av undantagsförhållandets effekter. Utvärderingsdata produceras med **inriktning på framtiden** så att de kan användas som stöd för undervisnings- och utbildningsanordnare samt högskolor i förändringar som situationen orsakar och som kan förbli permanenta.
- Informationen produceras som stöd för undervisnings- och utbildningsanordnarna samt högskolorna: **god praxis och goda verksamhetsmodeller** som identifierats under de avvikande undervisningsarrangemangen och distansundervisningen.

Utvärderingen genomförs i flera faser:

	DEL I
30.4.2020	Bakgrundsrapport för den nationella utvärderingen, syntes och lägesbedömning utifrån färdigt material. DEL I: Bakgrundsrapport, syntes och lägesbedömning utifrån färdigt material (på finska)
	DEL II
17.6.2020	De första resultaten från den nationella utvärderingens resultat
Hösten 2020	Den nationella utvärderingens slutsatser och rekommendationer

Utvärderingsfrågor

1) Vilka effekter har undervisningsarrangemangen som beror på undantagsförhållanden haft på förverkligandet av utbildningsmässig och samhällelig jämlikhet och likabehandling?

- Lärande
- Utvärdering av lärande och kompetens
- Behoven av handledning och stöd samt tillgången till tjänster
- Beaktande av specialgruppers behov

2) Vilka faktorer har främjat eller förhindrat att målen uppnåtts inom småbarnspedagogiken och på olika utbildningsstadier?

3) Hurdana effekter har situationen haft på studiernas framskridande samt behovet av stöd- och handledning i olika övergångsskeden i utbildningen?

4) Inverkan på elevernas och studerandenas samt lärarnas välbefinnande?

Bild: Kari Leo

Syntes för utvärderingsdata på lång sikt som basis för utvärderingen av undantagsläget

NCU:s utvärderingsresultat från 2015-2020

- Utvärderingsresultat som gäller förverkligandet av jämlikhet och likabehandling
- Det finländska utbildningssystemets styrkor och orosmoment på lång sikt före undantagsläget

Utredningar gällande undantagsläget våren 2020

- Samarbete med andra aktörer i datainsamlingen för att undvika dubblering och onödigt belastande av fältet
- Sammandrag av utredningar gjorda av andra aktörer

Syntes och lägesbedömning

- Mot en helhetsbild genom en kombination av perspektiv och data
- Behov av tilläggsutredningar samt utvärderings- och forskningsdata
- Grund för genomförande av den nationella utvärderingen

Utvärderingsresultat och utvecklingsrekommendationer

- Utvärderingsmaterial med flera perspektiv
- Effekternas riktning och omfattning

Utvärderingsmaterial

Vi fick tillgång till data om den allmänbildande utbildningen på anordnarnivå (n = 199) som en del av UKM:s datainsamling på RFV-områdena. Data på skol- och läroanstaltsnivå (n = 114 rektorer) samt på lärar-, lednings- och kuratorsnivå (n = 400) samlades in på sampelbasis så att man slumpmässigt valde skolor som erbjuder grundläggande utbildning 1–6 och 7–9 (n = 50 + 50) samt gymnasier (n = 50) som representerar både finsk- och svenskspråkiga skolor. Från gymnasierna fick vi dessutom data på studerandenivå (n = 839).

Vi fick tillgång till data på anordnarnivå från yrkesutbildningen (n = 57) i samarbete med AMKE rf. Data på läroanstalts- och lärarnivå samlades in med en enkät till undervisnings- och handledningspersonalen samt kuratorerna (n = 2 277). Data på studerandenivå samlades in genom en enkät som genomfördes i samarbete med SAKKI rf och OSKU rf (n = 6 427).

Vi fick tillgång till data om högskolorna från en utredning som genomfördes vid 27 högskolor och student- och studerandekårer, Forskarförbundets och OAJ:s utredning samt CampusOnlines utredning om distansarbete (n = 30 rapporter)

NATIONELLA CENTRET
FÖR UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

Sammandrag av resultaten

Sammandrag av resultaten på olika utbildningsstadier

- De avvikande undervisningsarrangemangens effekter på och utmaningar för förverkligandet av jämlikhet och likabehandling är liknande på de olika utbildningsstadierna.
  - De främsta utmaningarna inom den grundläggande utbildningen är relaterade till stödet från vårdnadshavare och variationer i detta stöd, den teknisk utrustning som behövs för distansstudier och lärande i självstyrning. Bristen på närundervisning uppskattas ha haft den största inverkan på förverkligandet av jämlikhet i synnerhet bland elever med behov av stöd och elever som tillhör språkliga minoriteter.
  - Inom den yrkesinriktade utbildningen uppskattade man att de största utmaningarna gällde arbetspraktik och yrkesprov, stöd av färdigheter som relaterar till distansstudier samt det särskilda stödet.
  - Vid universiteten och yrkeshögskolorna gick övergången till distansstudier i huvudsak väl, men på hösten är det viktigt att fästa särskild uppmärksamhet vid studerandenas välbefinnande samt utvecklingen av studerandenas färdigheter i självstyrning och undervisningspersonalens pedagogiska kompetens.
- Undantagsläget lyfte fram flexibiliteten som en av det finländska utbildningssystemets styrkor. Nästan hela utbildningssystemet gick snabbt över till verksamhet där man utnyttjade olika digitala lösningar. Under distansundervisningen har man utvecklat olika verksamhetsmodeller för undervisning och handledning som man också kan utnyttja i fortsättningen.

De största stödbehoven under det kommande läsåret 2020–2021

- Enligt utvärderingsresultaten behövs mest stöd och tilläggsresurser inom den grundläggande utbildningen och yrkesutbildningen för att stärka stödet för lärande och kunnandet samt för elev- och studerandevården.
  - Problem som tillgången till elev- och studerandevård, som identifierats redan tidigare, försvårades under distansstudierna. Dessutom framhövs betydelsen av stöd för lärandet för dem som behöver det under undantagsläget. Det fanns inte tillräckligt med stöd tillgängligt.
  - Inom yrkesutbildningen erbjöds det inte tillräckligt med handledning i övergången till arbetslivet eller fortsatta studier under undantagsläget.
- Utvecklingen av elevernas färdigheter i självstyrning bör stödas på alla utbildningsstadier.

Deltagarna i utvärderingen betonade behovet av att även i fortsättningen följa upp effekterna av de avvikande undervisningsarrangemangen, eftersom eventuella effekter som ännu inte blivit synliga kan komma fram först under nästa läsår.

Allmänbildande utbildning

Deltagare:

Utbildningsanordnare	n = 199
Rektorer inom den grundläggande utbildningen och i gymnasier	n = 114
Lärare inom den grundläggande utbildningen och i gymnasier	n = 400
Gymnasiestuderanden	n = 839

Antal personer som svarade på de öppna frågorna:

Utbildningsanordnare	n = 170–174
Gymnasierektorer	n = 31–35
Rektorer inom den grundläggande utbildningen	n = 46–50
Gymnasielärare	n = 113–114
Lärare inom den grundläggande utbildningen	n = 116–128

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Utbildningsmässig jämlikhet och likabehandling:

Effekter på och utmaningar av avvikande undervisningsarrangemang

Faktorer som påverkat elevernas jämlikhet under distansundervisningen – Stödet hemifrån varierade

Cirka en tredjedel av utbildningsanordnarna, grundskolans rektorer och grundskolans lärare bedömde i sina svar att stödet som eleverna fick hemifrån varierade under distansundervisningen och åstadkom olikvärdighet mellan eleverna.

Gymnasierektorerna (22 %) och -lärarna (15%) bedömde i sina svar att det varierande stödet hemifrån vara en betydande faktor i förverkligandet av jämlik och likvärdig distansundervisning.

”Under distansundervisningen hade stödet och resurserna i hemmet en stor inverkan. Vid närundervisning i skolan får eleverna samma undervisning och läraren kan ingripa så fort svårigheter uppstår. Nu fungerade inte allas datorer och uppkopplingar. Dessutom uttryckte eleven inte nödvändigtvis om det var något hen inte förstod.” (Rektor inom den grundläggande utbildningen)

”

”Vissa har betydligt bättre och lättare utgångspunkter för distansstudier. Till exempel tillgången till ett lugnt utrymme hemma, utrustning, studiefärdigheter och stödet från de närmaste varierar mellan studerandena. De som har goda utgångspunkter och förutsättningar får ett försprång i studierna och klarar sig bättre.” (Gymnasielärare)

Bild: Gorodenkoff/Shutterstock.com

Brist på teknisk utrustning och/eller svag internetuppkoppling

Utbildningsanordnare (13 %), rektorer (24 %) och lärare (14 %) inom grundläggande utbildning samt gymnasielärare (16 %) bedömde i sina svar att bristen på teknisk utrustning eller svag internetuppkoppling försvagade det jämlika genomförandet av distansundervisning för elever och studeranden.

Nästan alla gymnasiestuderanden (96 %) upplevde att de haft tillräckliga redskap för att studera under undantagsläget, men 16 % upplevde att deras studiefärdigheter inte räckte till för att studera under undantagsläget.

”De största (utmaningarna) var kanske de olika förhållandena hemma i fråga om tekniska apparater och eget utrymme.” (Rektor inom den grundläggande utbildningen)

”Alla hade inte den apparat som behövdes, och en del fick utrustningen först efter flera veckor. Studieförmågan och familjens stöd har varierat och påverkat hur eleven klarat av att studera under distansundervisningen.” (Lärare inom den grundläggande utbildningen)

Brist på närundervisning samt elevernas bristande självstyrning och motivation

Utbildningsanordnare (16 %), rektorer (9 %) och lärare (21 %) inom grundläggande utbildning samt gymnasielärare (35 %) förde fram i sina öppna svar att bristen på närundervisning har försvagat förverkligandet av likabehandling i synnerhet för dem som behöver stöd och som tillhör en språklig minoritet.

Lärare (13 %) och rektorer (16 %) inom grundläggande utbildning och gymnasier (16 %) lyfte fram i sina öppna svar att elevernas och studerandens bristande självstyrning och motivation också är faktorer som försvagar elevernas och studerandens likabehandling och jämlikhet.

Nästan hälften (48 %) av gymnasiestuderanden upplevde att deras studiemotivation var dålig under undantagsförhållanden.

”Självstyrda och aktiva studerande lär klara den här perioden utan problem, men studerande vars motivation och studiefärdigheter är svagare kommer att vara i en svagare ställning.” (Gymnasierector)

”Studerande med invandrarbakgrund skulle behöva mer stöd – att ge instruktioner på distans tar tid. Man måste kunna ge stödundervisning vid behov.” (Gymnasielärare)

”Elever som har svårigheter med självstyrningen också vid närstudier blev lätt efter under distansundervisningen. Att stöda deras studier kräver mycket extra arbete av läraren, och också av elevvården och specialundervisningen.” (Studiehandledare inom den grundläggande utbildningen)

Gymnasierektorernas bedömningar av hur distansundervisningen fungerar

Cirka en femtedel av rektorerna angav att undantagsförhållandet har bidragit till att studierna har förlängts. Dessutom oroade sig rektorerna för om man på hösten kommer att nå alla studeranden som eventuellt fortsätter med distansstudier.

Cirka en sjättedel av rektorerna (16 %) lyfte fram att vissa studerande också drar nytta av distansstudierna.

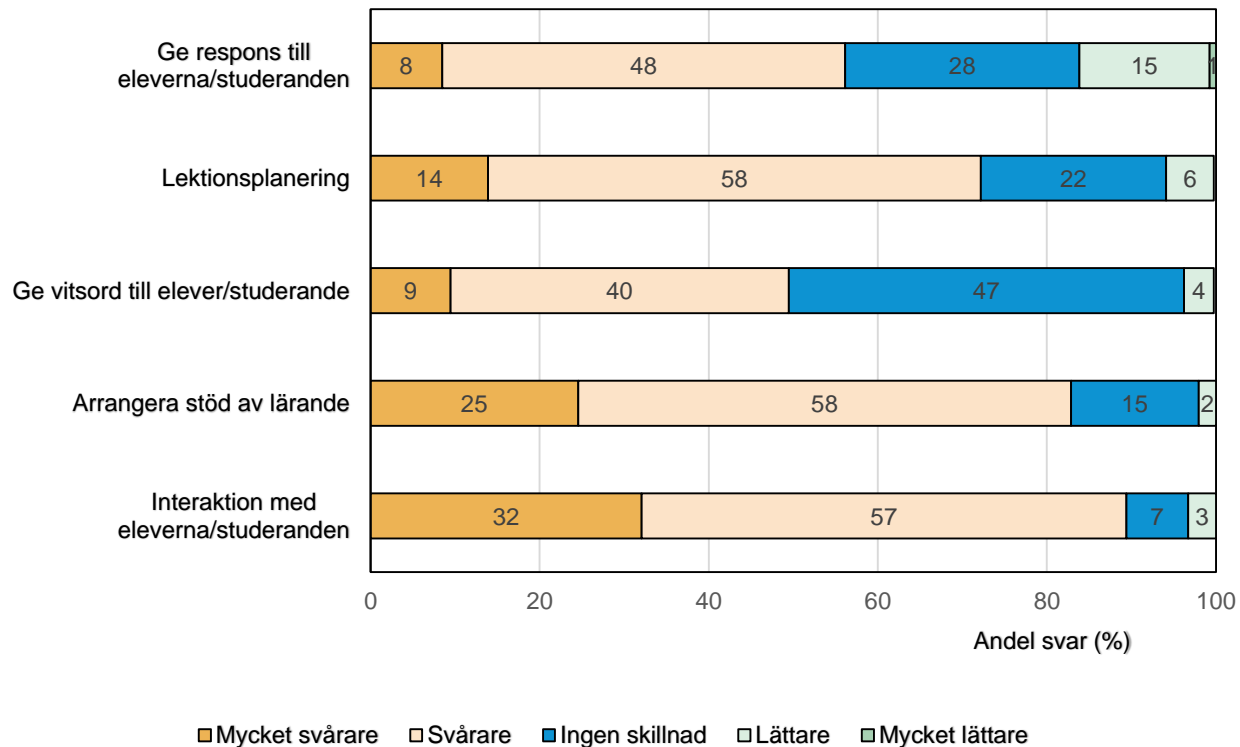
”Vi har ingen exakt information om hur mycket den psykiska belastningen har ökat, även om vi vet att också den känslomässiga belastningen har ökat. Den åtstramade ekonomins effekter känner vi inte till. Studerandena försöker nog kämpa på för att hänga med i undervisningen även om det är svårt. Situationen kommer att synas väldigt tydligt till exempel i förlängda studietider, studentskrivningarna o.s.v.”
(Gymnasierektor)

Undervisnings- och handledningspersonalens bedömningar av distansundervisningen i relation till den normala undervisningen

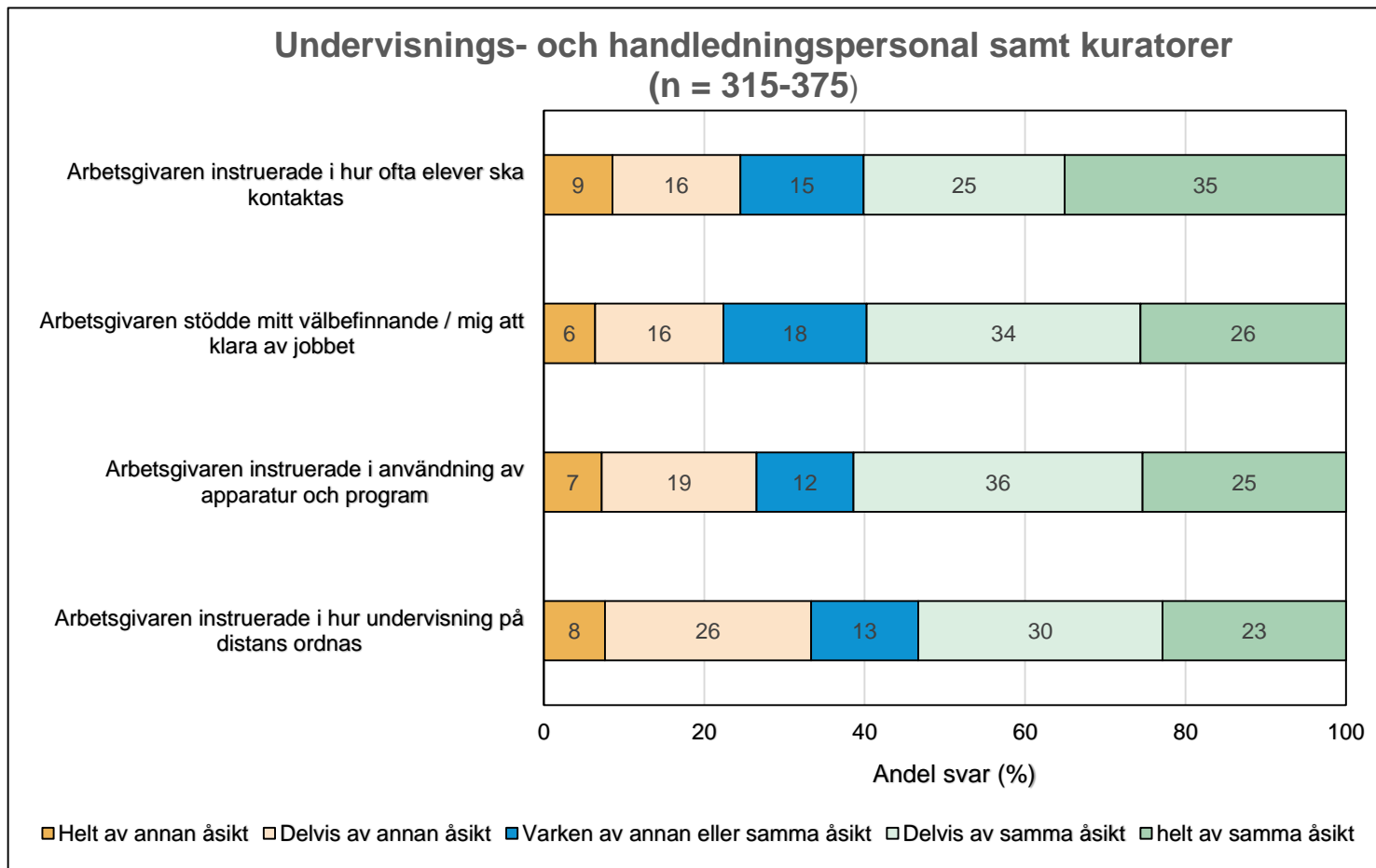
Undervisnings- och handledningspersonal samt kuratorer (n = 370-396)

Undervisnings- och handledningspersonalen upplevde att det förekom jämfört med den normala undervisningen minst skillnader i att ge respons och vitsord.

Undervisnings- och handledningspersonalen upplevde att det svåraste under undantagsläget var att ordna stöd för lärandet samt interaktion med eleverna och studeranden.

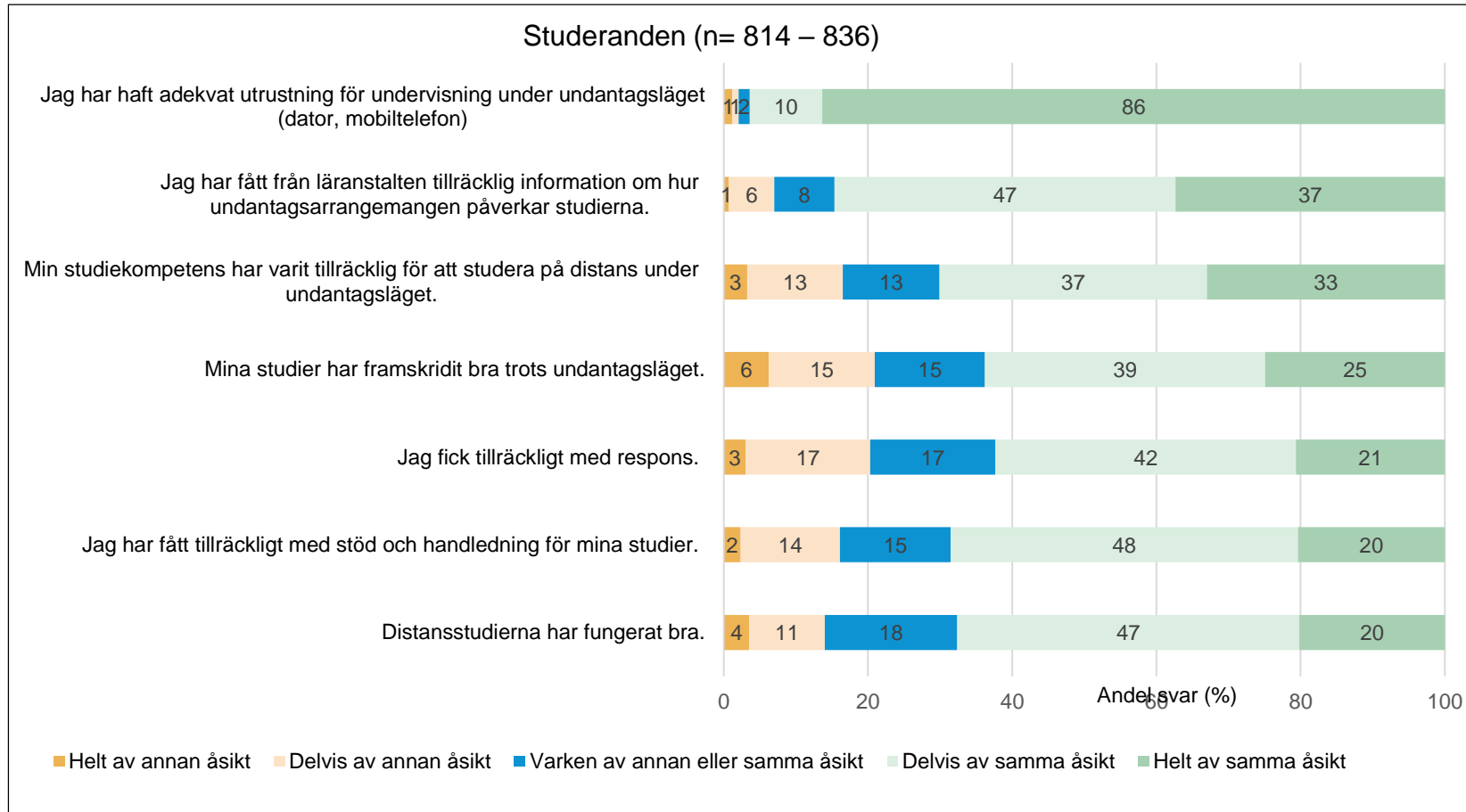
Stöd för undervisnings- och handledningspersonalens välbefinnande under de avvikande undervisningsarrangemangen

Över hälften av undervisnings- och handledningspersonalen upplevde att de fått stöd av sin arbetsgivare under undantagsläget.

En del av enkätdeltagarna hade ändå inte fått stöd eller anvisningar i användningen av apparater och programvaror eller i att ordna lektioner på distans.

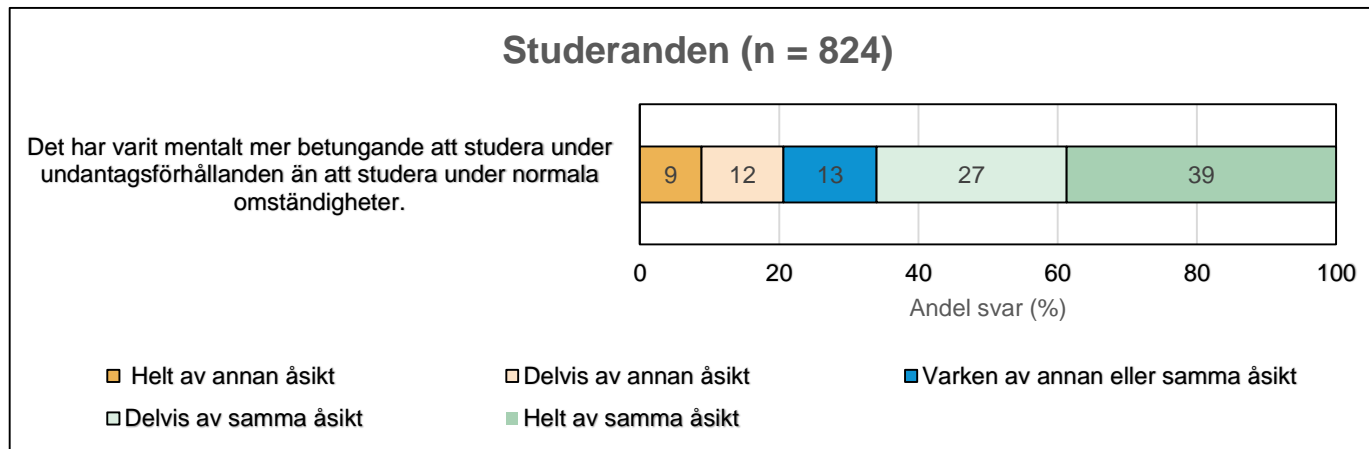
Kontakt, stöd för studierna och undervisningen under undantagsförhållanden enligt gymnasiestuderanden

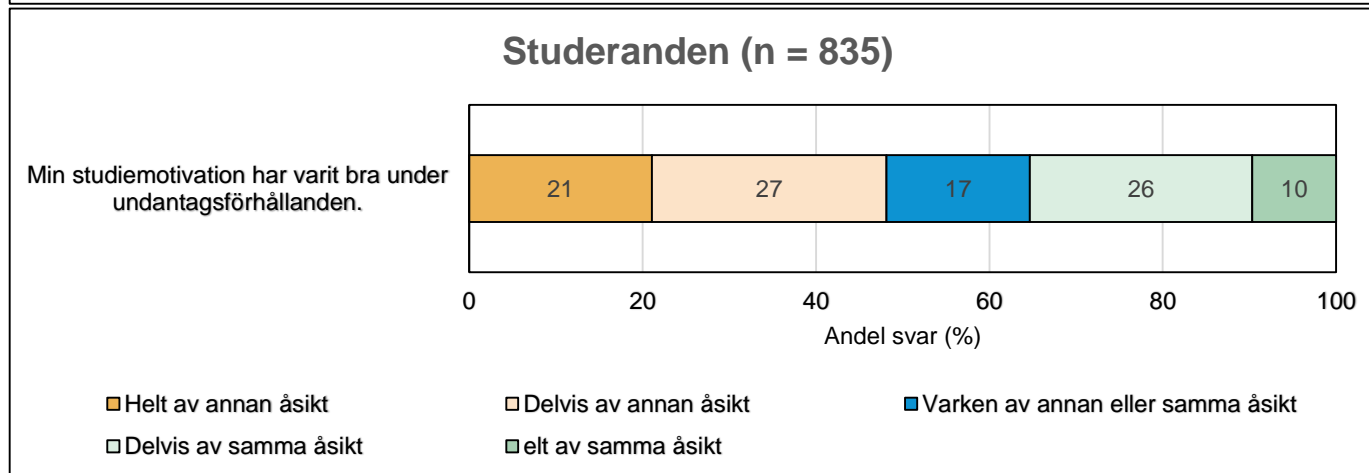
Majoriteten av gymnasie-studeranden har haft tillräckliga studieredskap under distans-studierna.

Cirka en femtedel av gymnasie-studeranden upplevde att studierna inte framskridit väl under undantagsförhållanden.

Gymnasiestuderandes välbefinnande, studerandevården och studiehandledningen under undantagsförhållanden

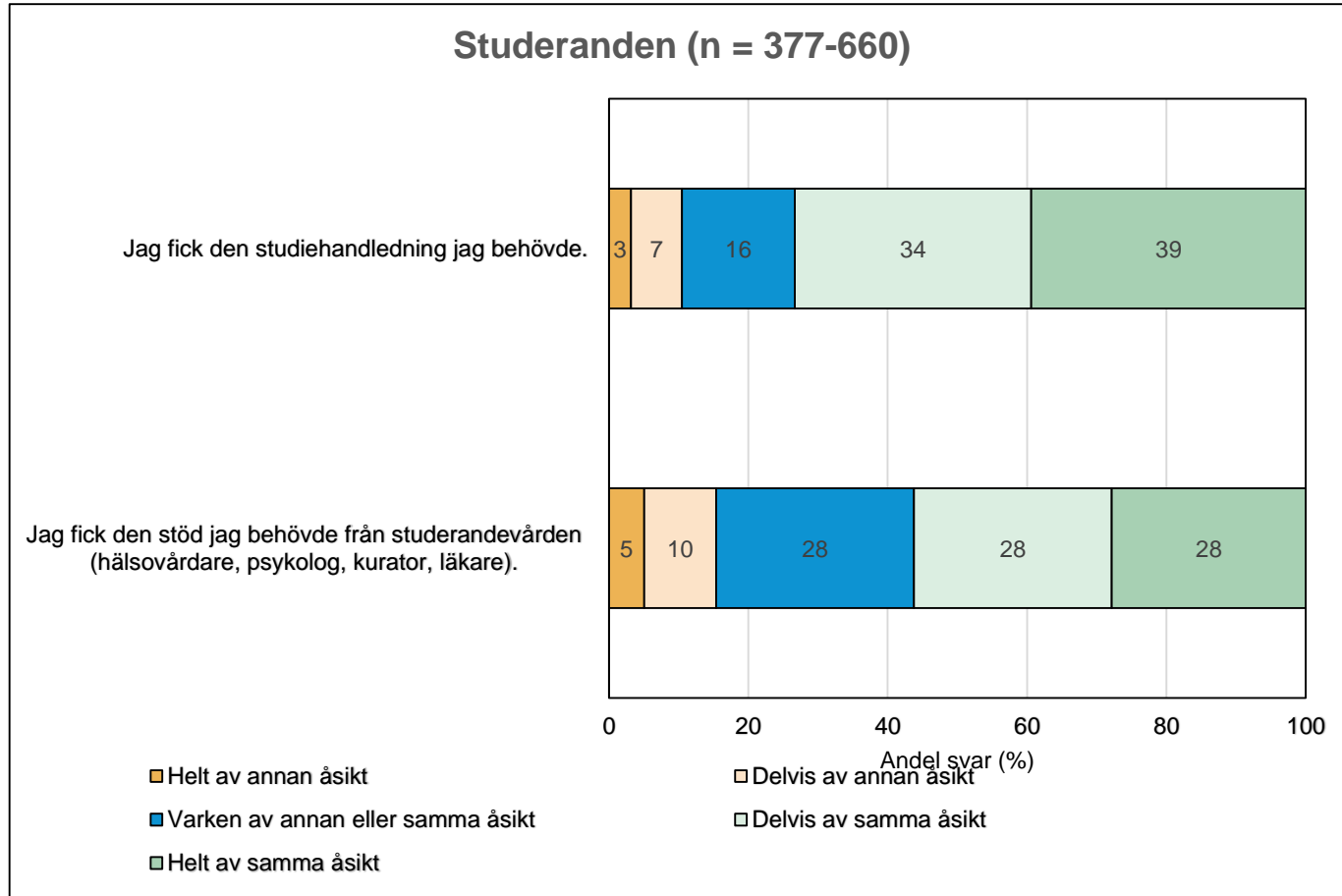

Över hälften av gymnasiestuderanden bedömde att distansstudierna varit mer belastande än normala studier.

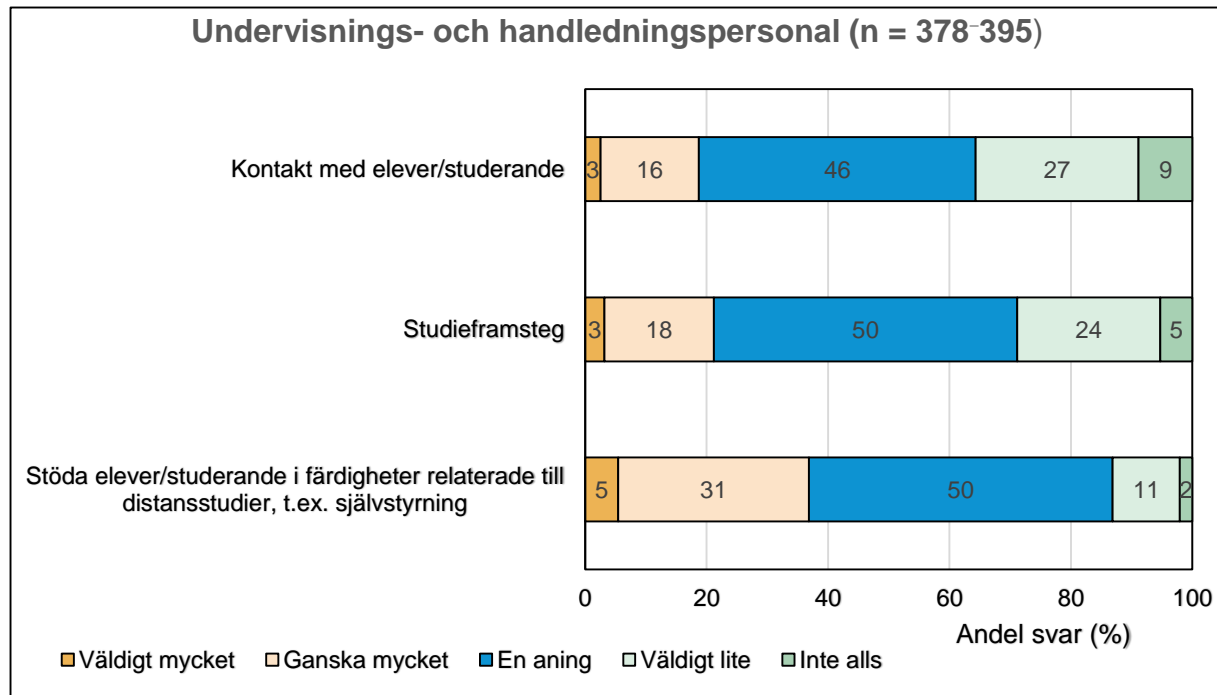
Nästan hälften av gymnasiestuderanden bedömde att deras studiemotivation försvagats under distansstudierna.

Studerandevården och studiehandledningen i gymnasierna

Majoriteten av gymnasiestuderanden har fått den studiehandledning de behöver, och över hälften av dem anser att de fått stöd från studerandevården.

Utmaningar med studieframstegen under undantagsförhållanden

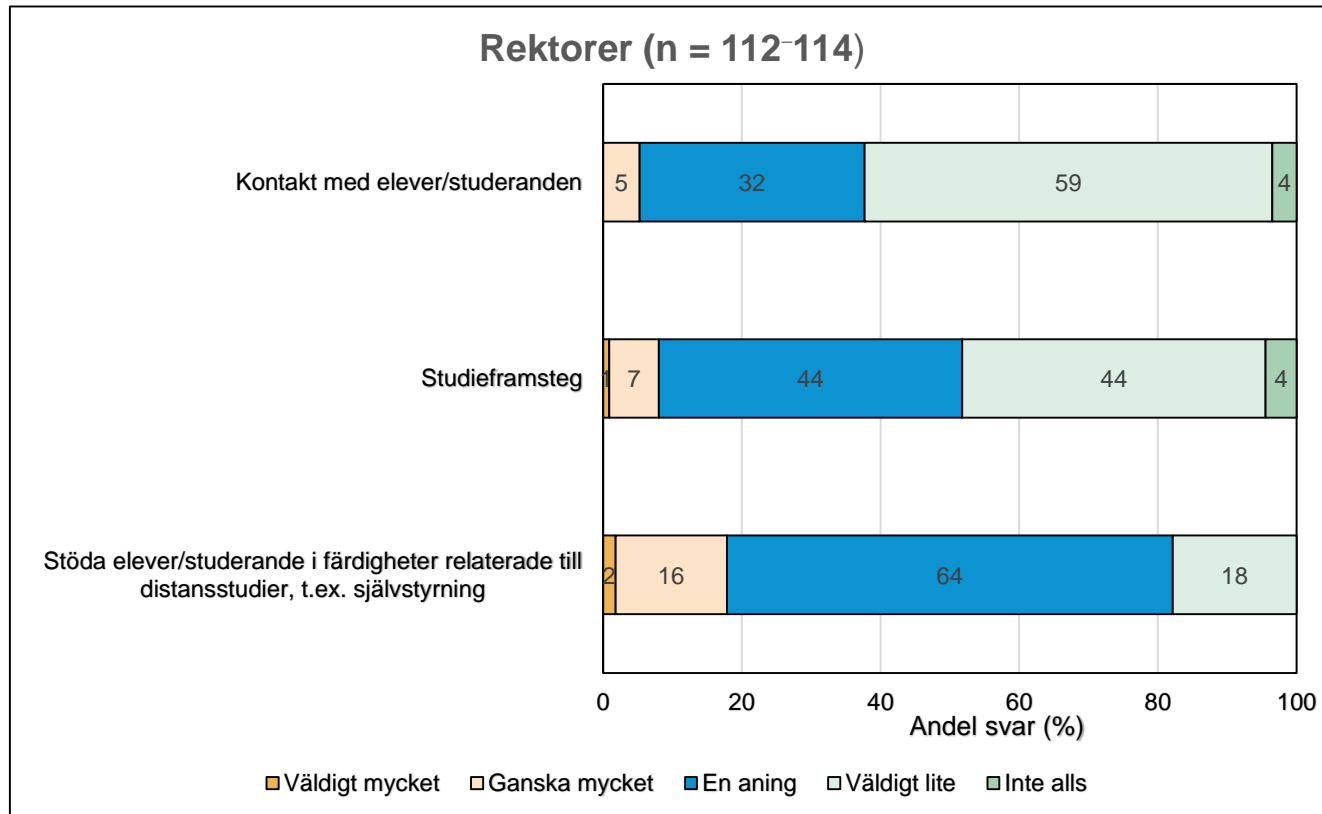

En dryg tredjedel av undervisnings- och handledningspersonalen samt kuratorerna uppskattar att det inte förekommit problem med att hålla kontakten med elever och studeranden.

En femtedel av enkätdeltagarna bedömer att studerandena har mött stora utmaningar i studiernas framskridande.

Enligt enkätdeltagarna behövs förbättringar i stödet för självstyrningen.

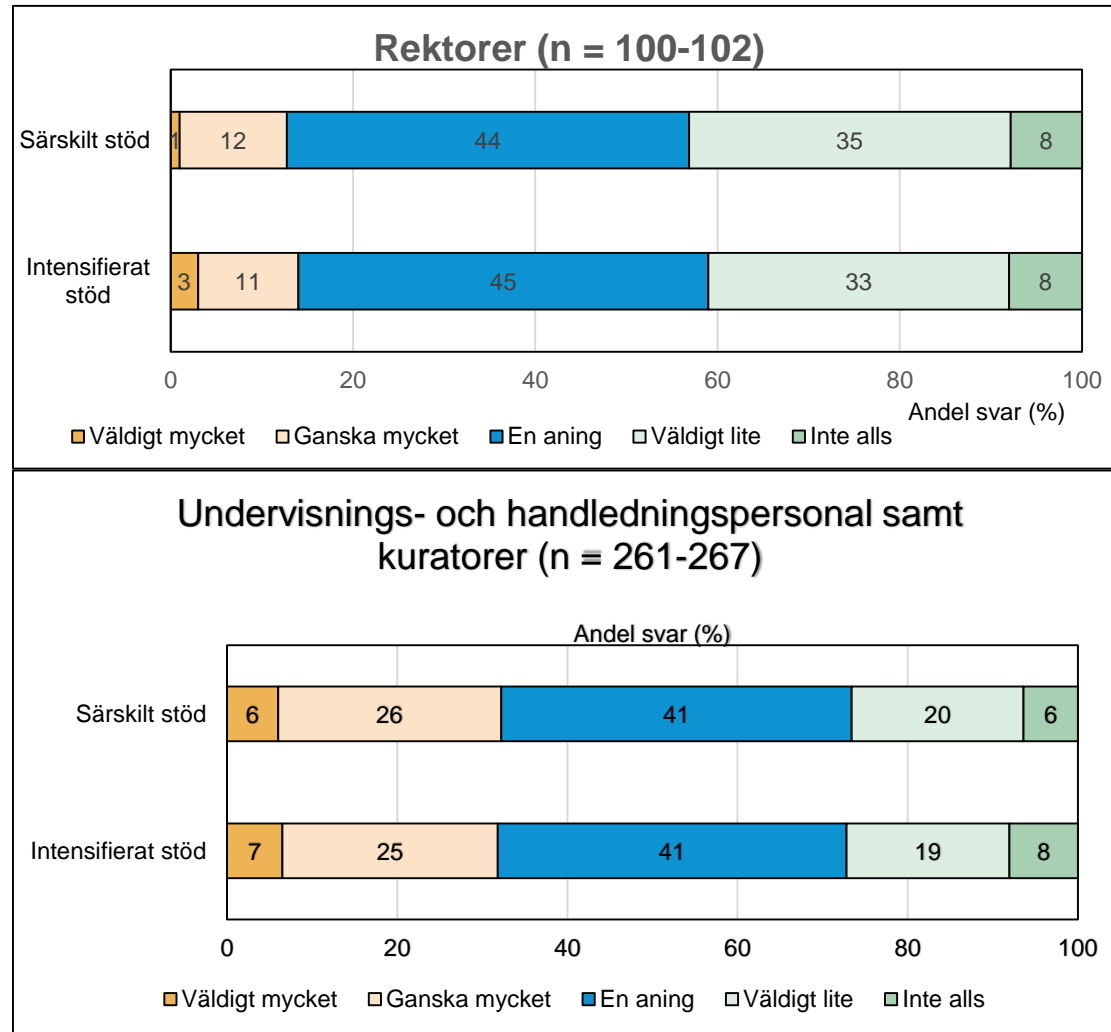
Utmaningar med distansundervisningen, att hålla kontakten och studieframstegen under undantagsförhållanden

Enligt rektorerna som besvarade enkäten har studerandena inte haft så mycket utmaningar med studiernas framskridande eller kontakten till studerandena som lärarna bedömer.

Rektorerna tycker också att stödet för självstyrningen bör förbättras.

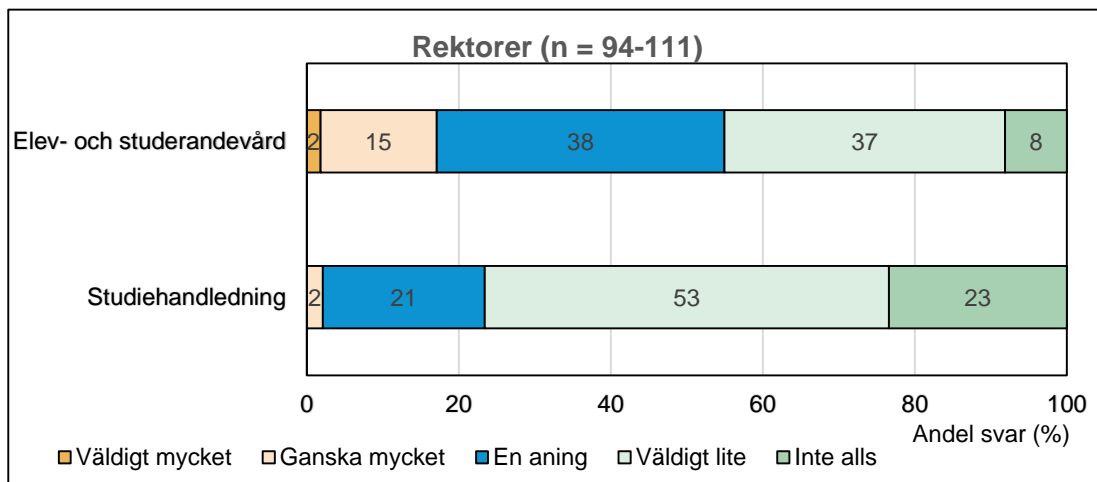
Utmaningar med det särskilda och intensifierade stödet under undantagsförhållanden

Nästan en tredjedel av undervisnings- och handledningspersonalen och över tio procent av rektorerna upplevde att det förekommit många utmaningar inom det särskilda och intensifierade stödet under de avvikande undervisningsarrangemangen.

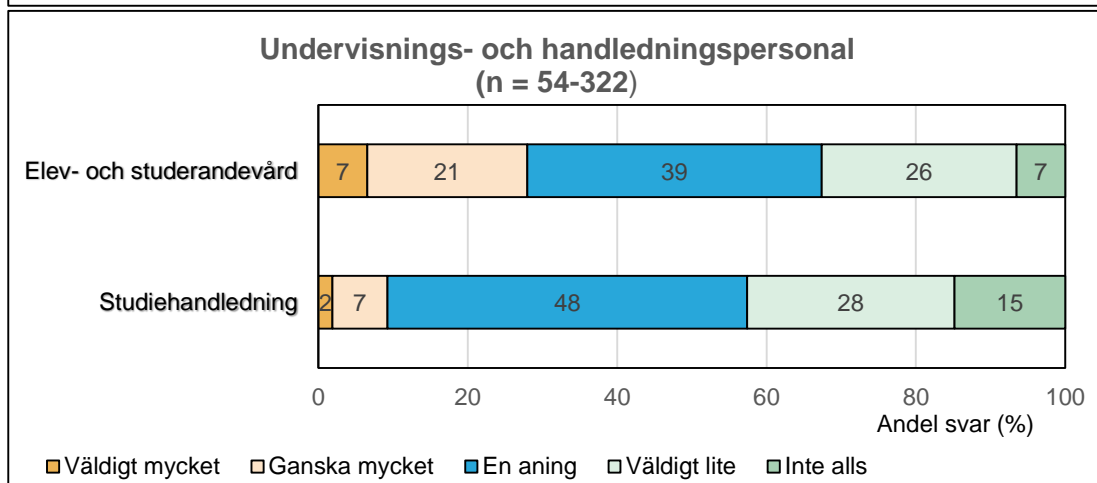

Utmaningar inom elev- och studerandevården samt studiehandledningen under undantagsförhållanden

Knappt en femtedel av rektorerna samt en fjärdedel av undervisnings- och handledningspersonalen upplevde att det förekommit många utmaningar inom elev- och studerandevården under undantagsläget.

Undervisnings- och handledningspersonalen ansåg att det förekommit mer utmaningar i studiehandledningen än rektorerna.

KANSALLINEN
KOULUTUKSEN
ARVIOINTIKESKUS

Utbildningsmässig jämlikhet och likabehandling:

**Stödåtgärder som behövs inom
den allmänbildande utbildningen
under läsåret 2020–2021**

Stödåtgärder som behövs under läsåret 2020–2021: Att stärka trestegsstödet

I en betydande andel av svaren från utbildningsanordnarna (47 %), rektorerna inom grundläggande utbildning (48 %) och gymnasierna (61 %) samt från lärare inom grundläggande utbildning (46 %) och gymnasielärare (39 %) önskades satsningar och mer resurser för det allmänna stödet för undervisningen, stödundervisningen, intensifierat stöd och särskilt stöd under det kommande läsåret för att lindra effekterna av undantagsförhållanden.

”Alla möjliga stödåtgärder kommer säkert att behövas. Speciallärare, resurslärare och skolgångsbiträden behövs ännu mer än tidigare, och det lönar sig säkert också för lärarna att erbjuda mer stödundervisning än tidigare. Förhoppningsvis får vi också ekonomiska resurser för det här, eftersom vi kommer att behöva mer arbetskraft för att åtgärda de här effekterna.” (Lärare inom den grundläggande utbildningen)

Satsningar på elev- och studerandevården

I svaren från utbildningsanordnarna (17 %), rektorerna i grundläggande utbildningen (13 %) och i gymnasierna (14 %) samt lärare inom grundläggande utbildning (14 %) och i gymnasierna (14 %) framhävs behovet av att satsa på elevvårdstjänster för att kunna lindra effekterna av undantagsförhållanden.

”Det behövs mindre undervisningsgrupper samt stöd av speciallärare och skolgångshandledare. Det lär också behövas mer kurators-, skolpsykolog- och hälsovårdstjänster än tidigare. För att förbättra jämlikheten och likabehandlingen behöver man få eleverna och familjerna att ta emot stödet som de erbjuds. Eleverna och familjerna förbinder sig till det man kommit överens om till mycket varierande grad.”
(Rektor inom den grundläggande utbildningen)

don't you understand?

It's not Harry,
you're not the solution,
you're part of the problem.
 $X+Y=Z$

”

Mer resurser för specialundervisningen, fler resurslärare och stöd från skolgångsbiträden. Mer samarbete mellan ämneslärare och uppbyggnad av stödåtgärder. Fler kuratorstjänster. (Gymnasirektor)

Mer stödundervisning och mindre grupper så att undervisningen kan differentieras tillräckligt. Fast det finns antagligen inte pengar för detta på grund av kommunens dåliga ekonomiska situation. (Lärare inom den grundläggande utbildningen)

NATIONELLA CENTRET
FÖR UTBILDNINGSPÄRDERING

Stödåtgärder som behövs inom den grundläggande utbildningen och i gymnasier

I den grundläggande utbildningen behövs:

- Fler delade timmar eller delade resurser för att skära ner på gruppstorlekarna (9 % av rektorernas svar, 7 % av lärarnas svar)
- Resurslärare eller skolgångshandledare (6 % av rektorernas svar, 10 % av lärarnas svar)

I gymnasierna behövs:

- Mer studiehandledning (10 % av både rektorernas och lärarnas svar)
- Närmare uppföljning av studierna, repetition och repetitionskurser (10 % av gymnasielärarnas svar).

Yrkesutbildningen

Material

Enkäter:

- **För studerande som studerar i examensinriktade utbildningar (25.5–5.6.2020)**
  - Genomfördes i samarbete med SAKKI rf och OSKU rf
  - 6427 enkättagare
- **För undervisnings- och handledningspersonalen samt kuratorer (25.5–5.6.2020)**
  - 277 enkättagare
- **För utbildningsanordnare (25–29.5.2020)**
  - Genomfördes i samarbete med AMKE rf
  - 57 anordnares svar

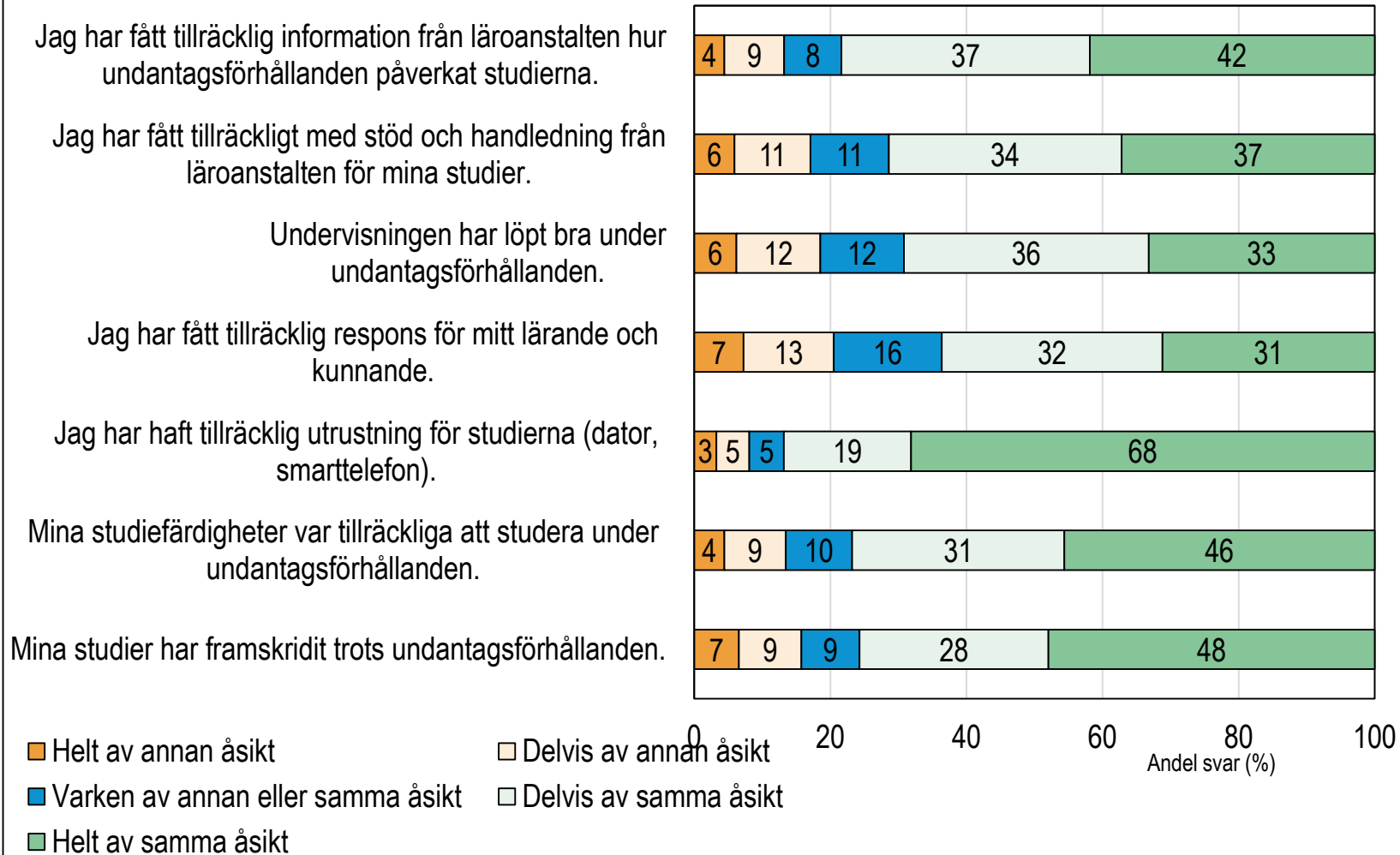

Bild: goodluz/Shutterstock.com

Kontakt, stöd för studierna och undervisning

Studeranden (n = 6114-6248)

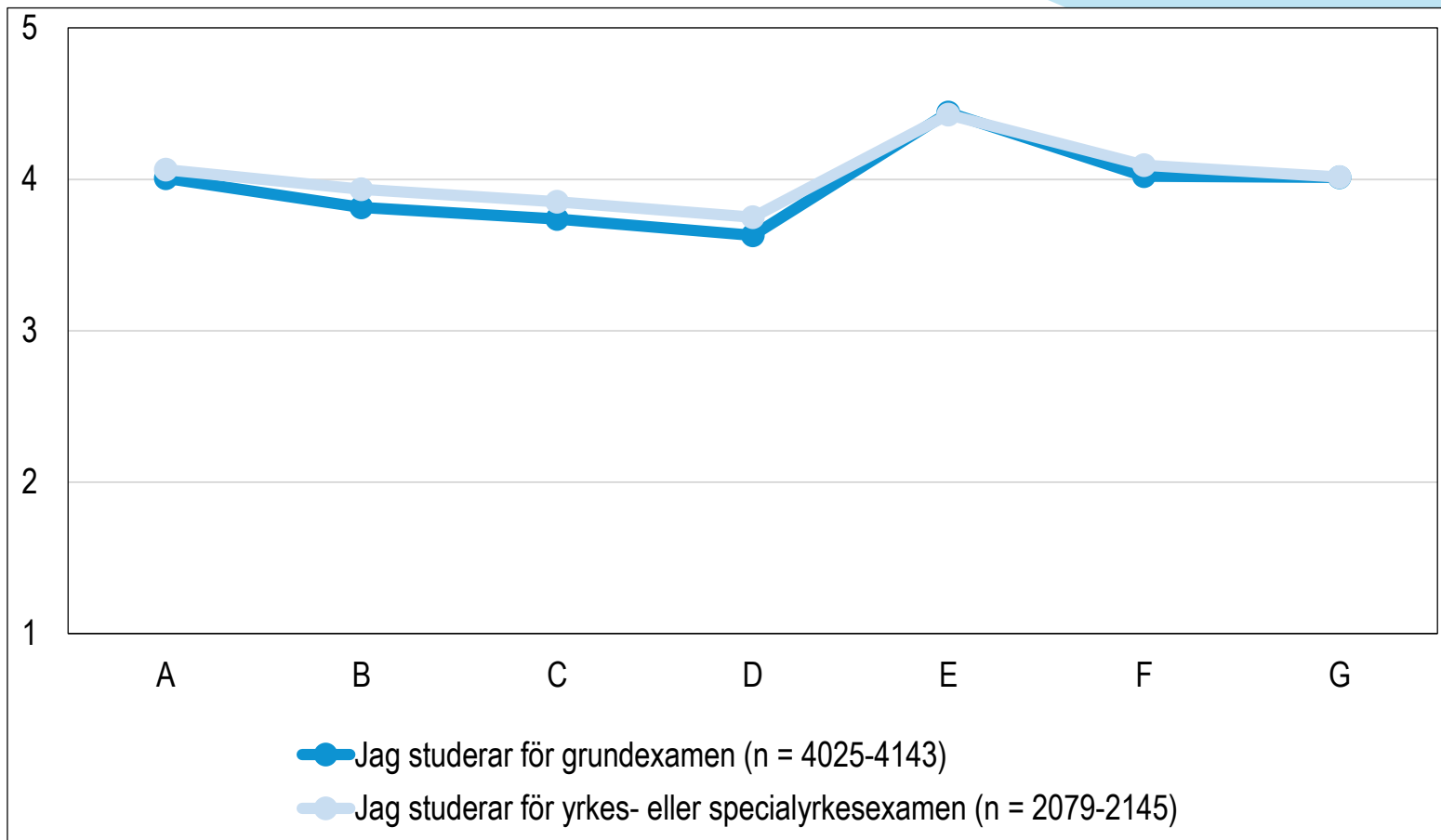

Majoriteten av studerandena ansåg att stödet och handledningen de fick för sina studier är tillräckligt och undervisningen fungerar väl. En knapp femtedel var ändå av annan åsikt.

Studerandena var mest kritiska över tillräckligheten i den respons de fick om sitt lärande och kunnande.

Cirka en tiondel av studeranden upplevde att de hade otillräckliga studiefärdigheter (13 %) och studieredskap (8 %).

Cirka tre fjärdedelar av studerandena upplevde att deras studier framskridit trots undantagsförhållanden.

Skala:

1 = Helt av annan åsikt

2 = Delvis av annan åsikt

3 = Varken av annan eller samma åsikt

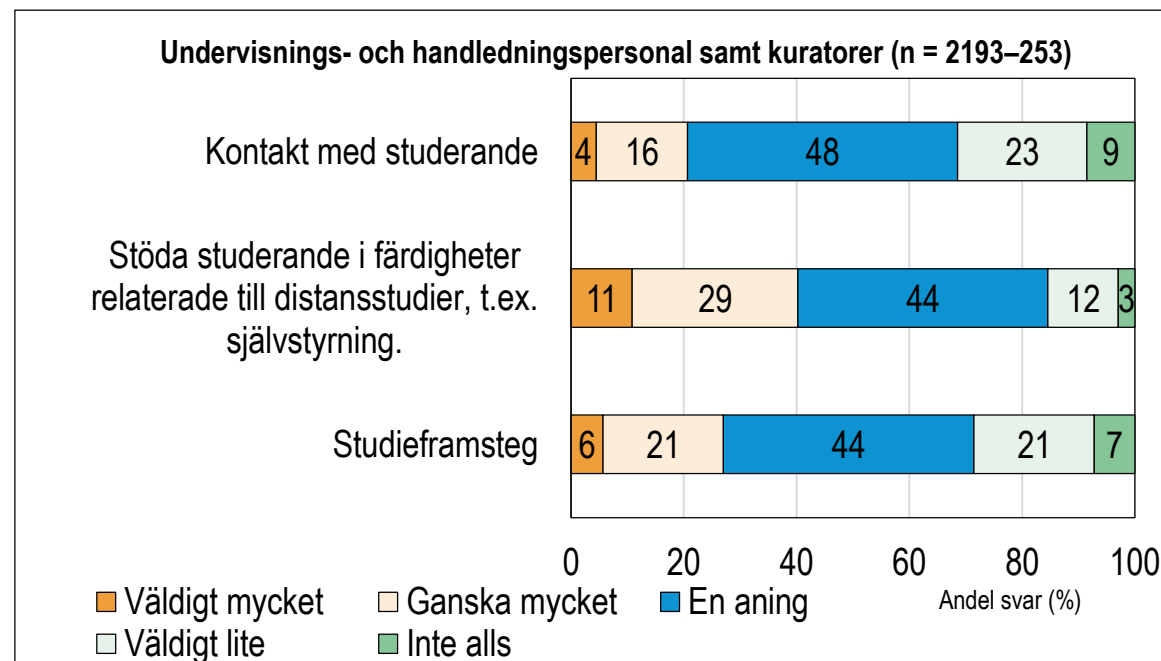
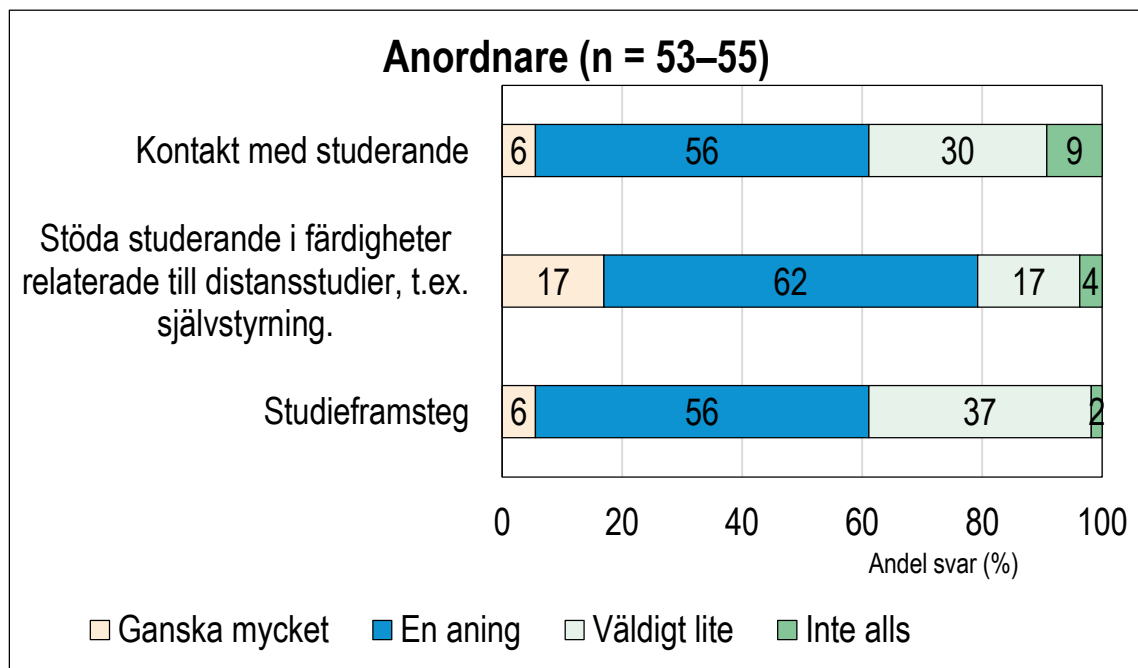
4 = Delvis av samma åsikt

5 = Helt av samma åsikt

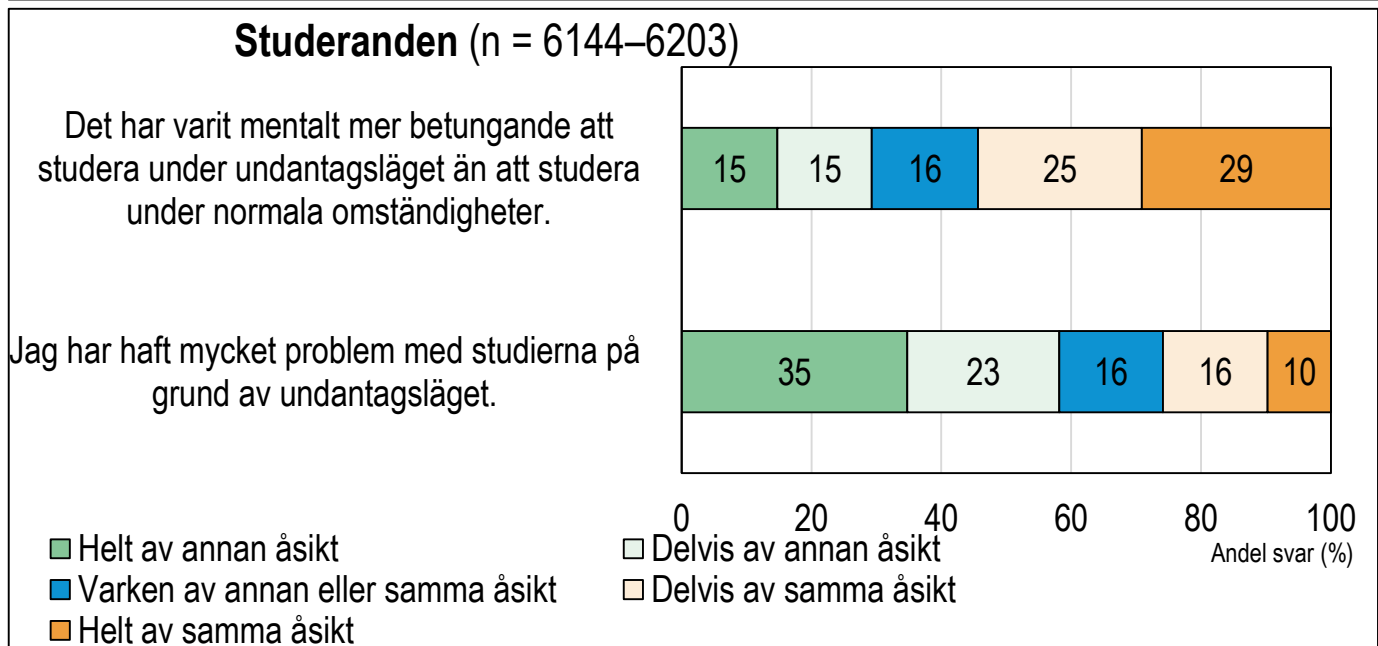
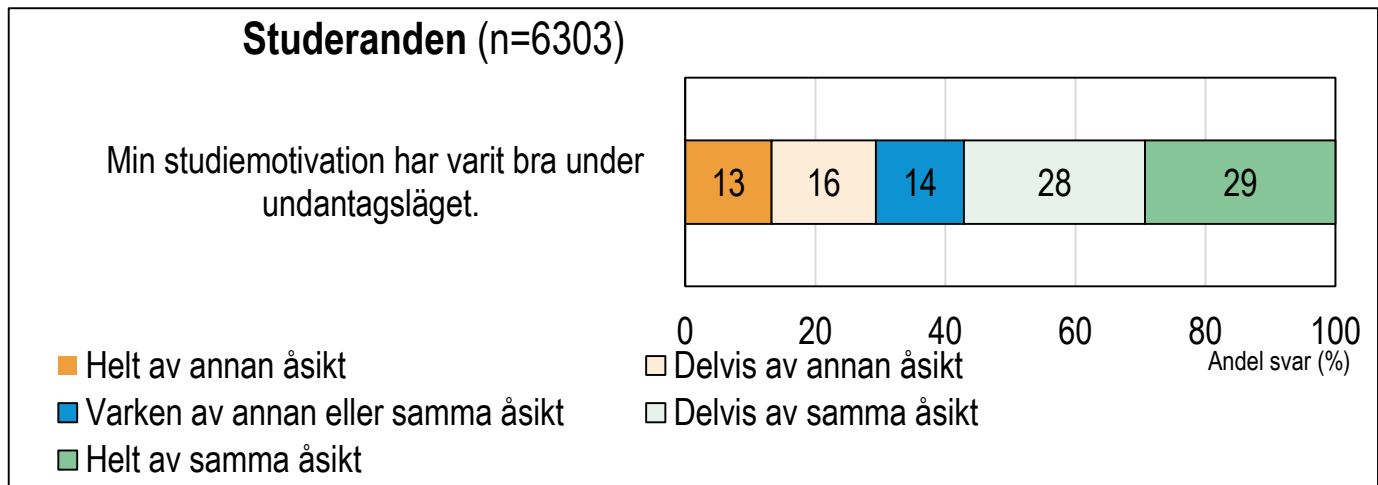
- A** Jag har fått tillräckligt med information från läroanstalten hur undantagsförhållanden påverkar studierna.
- B** Jag har fått tillräckligt med stöd och handledning från läroanstalten för mina studier.
- C** Undervisningen har löpt bra trots undantagsförhållanden.
- D** Jag har fått tillräcklig respons på mitt lärande och kunnande.
- E** Jag har haft tillräcklig utrustning för studierna (dator, smarttelefon).
- F** Mina studiefärdigheter var tillräckliga att studera under undantagsförhållanden.
- G** Mina studier har framskridit trots undantagsförhållanden.

- Nästan 90 % av arrangörerna uppskattade att man nått över 90 % av studerandena. Ändå uppskattade endast 21 % att alla studerande hade nåtts.
- 50 % av arrangörerna meddelade att man kontaktat studerandena i genomsnitt varje dag under distansstudierna, 43 % hade kontaktat dem två gånger i veckan, och resten mer sällan.

I vilken utsträckning har det varit utmaningar eller problem i förverkligandet av likabehandling och jämlikhet för dina elever/studeranden under undantagsförhållanden?

Studerandes välbefinnande, studerandevården och studiehandledning

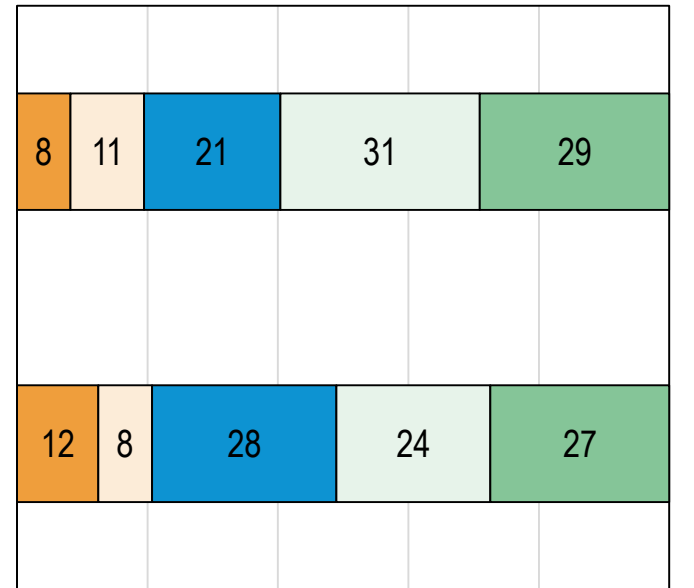
Nästan 60 % av studerandena upplevde att deras studiemotivation varit god under undantagsförhållanden, men knappt en tredjedel hade haft problem med motivationen.

Över hälften av studerandena upplevde att studierna under undantagsförhållanden var mer psykiskt belastande än under normala omständigheter.

Cirka var fjärde enkätmedtagare hade haft många problem i studierna på grund av undantagsförhållanden.

Studeranden (n = 3503–4945)

Jag har fått personligt stöd och handledning jag behövt.

■ Helt av annan åsikt

■ Varken av annan eller samma åsikt

■ Helt av samma åsikt

■ Delvis av annan åsikt

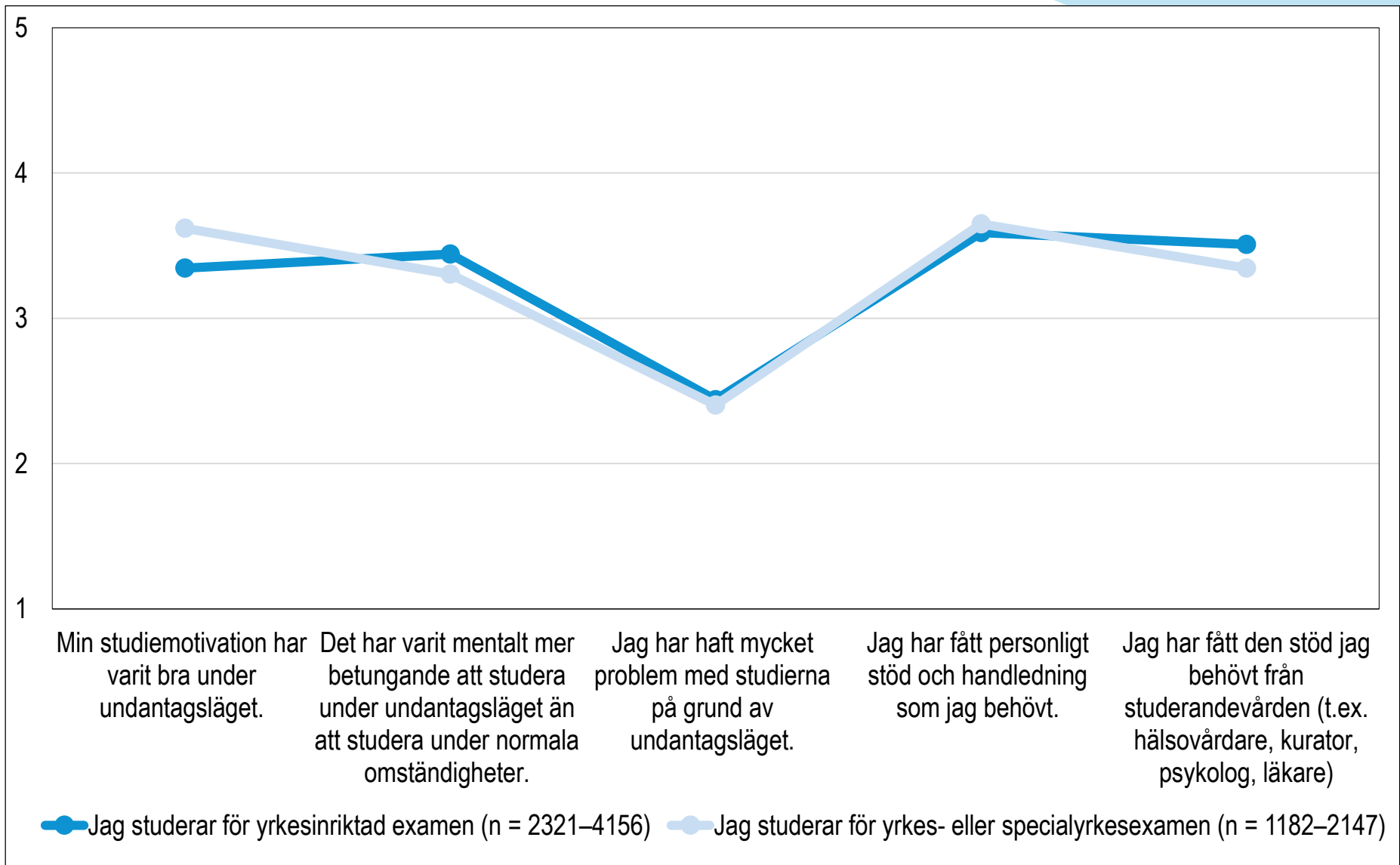
■ Delvis av samma åsikt

Andel svar (%)

Av studerandena höll 60 % med om att de hade fått den personliga eller annan typ av studiehandledning som de behövde, medan hälften upplevde att de fått det stöd de behövde från studerandevården.

En femtedel av studeranden upplevde inte att de fått den studiehandledning och studerandevård de behövde.

Studeranden kunde också välja som svarsalternativ "behövde inte". I tabellen här invid ingår fördelningen av de enkättagare som tog ställning till påståendena med skalans fem alternativ.

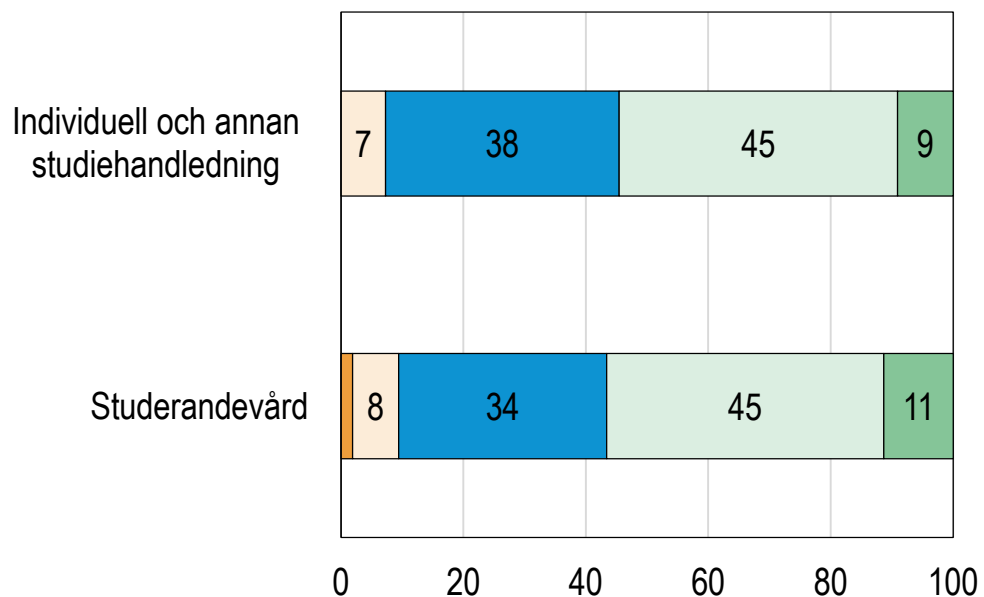
Skala:

- 1 = Helt av annan åsikt
- 2 = Delvis av annan åsikt
- 3 = Varken av annan eller samma åsikt
- 4 = Delvis av samma åsikt
- 5 = Helt av samma åsikt

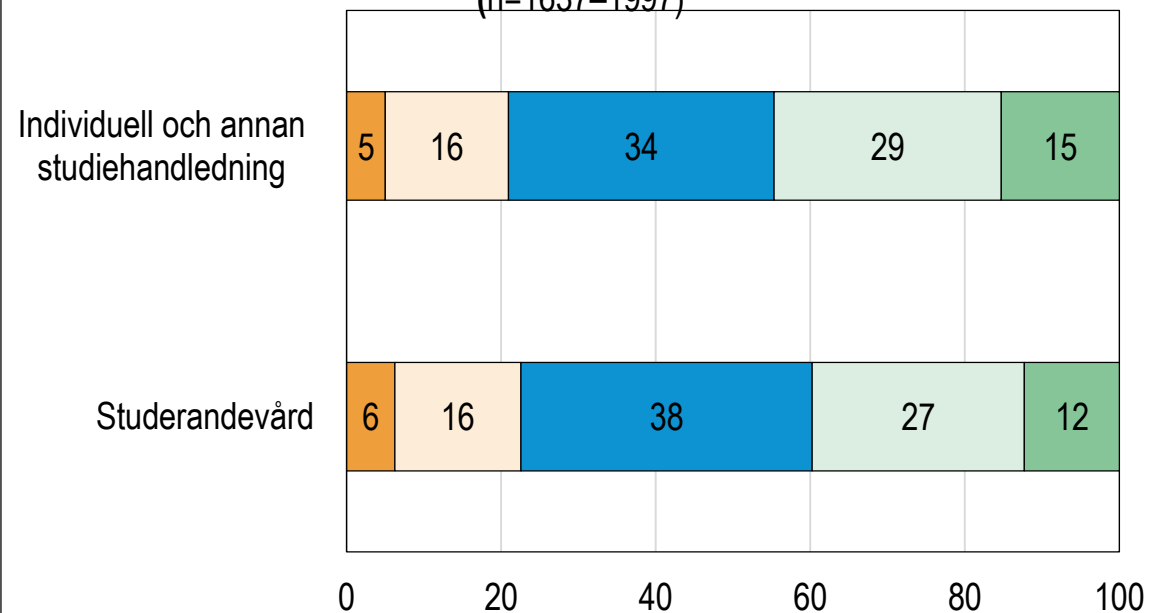
I vilken utsträckning tycker du att det har varit utmaningar eller problem under avvikande undervisningsarrangemang när det gäller att uppnå jämlikhet och likabehandling för studerande?

Anordnare (n = 53–55)

■ Väldigt mycket   ■ Ganska mycket   ■ En aning
■ Väldigt lite   ■ Inte alls

Undervisnings- och handledningspersonal samt kuratorer (n=1637–1997)

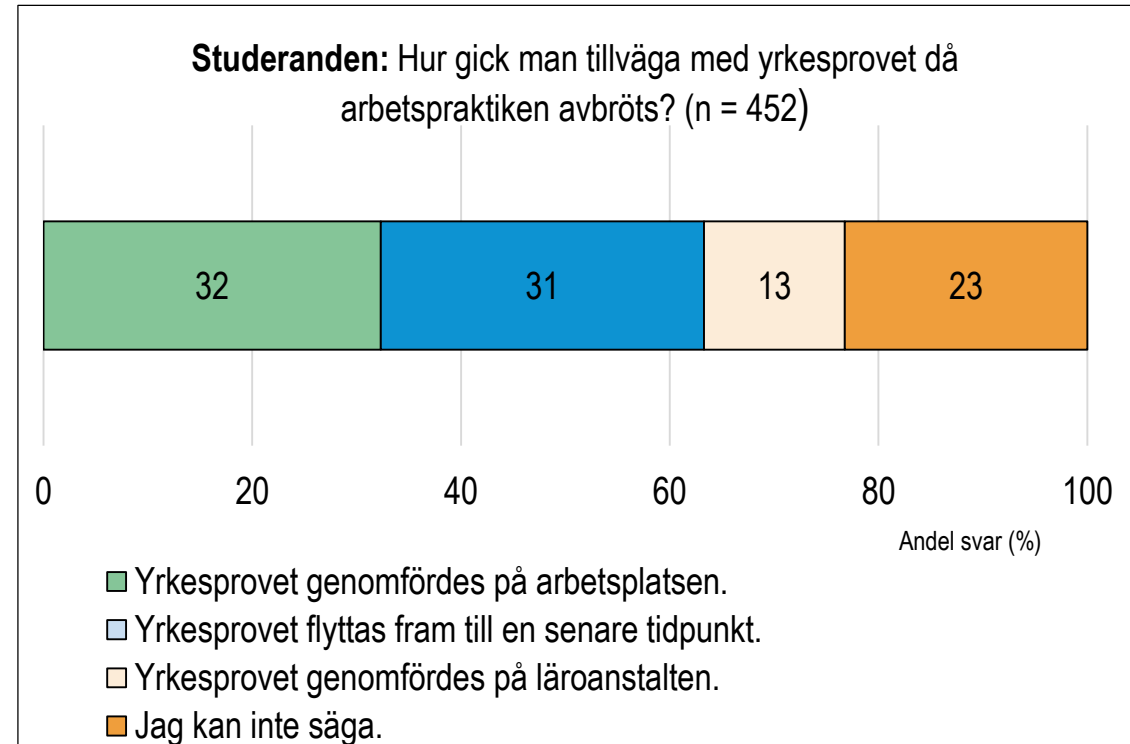
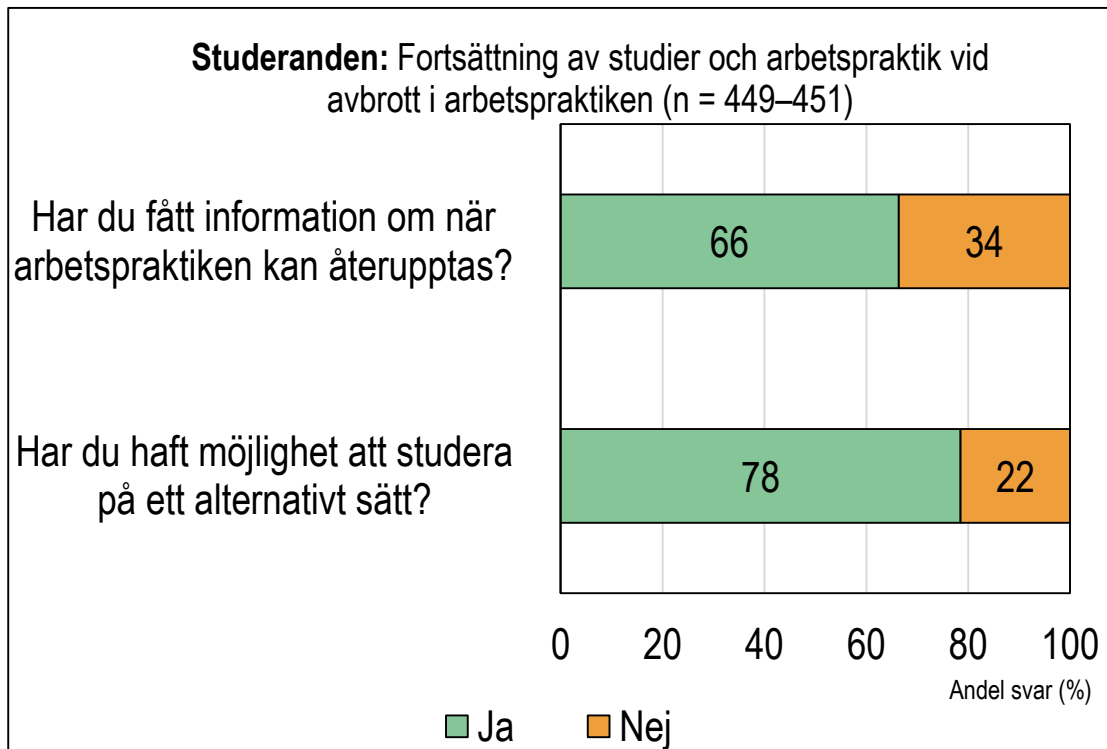

■ Väldigt mycket   ■ Ganska mycket   ■ En aning
■ Väldigt lite   ■ Inte alls

Inlärnning i arbetet och yrkesprov

Av dem som besvarade studerandeenkäten angav 35 % att de deltagit i inlärnning på en arbetsplats i mars–maj 2020.

För en femtedel av dessa avbröts inlärnningen på arbetsplatsen på grund av undantagsförhållanden som orsakades av coronaviruset.

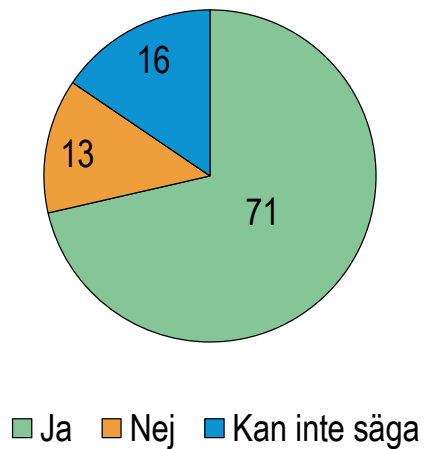

Utexaminering

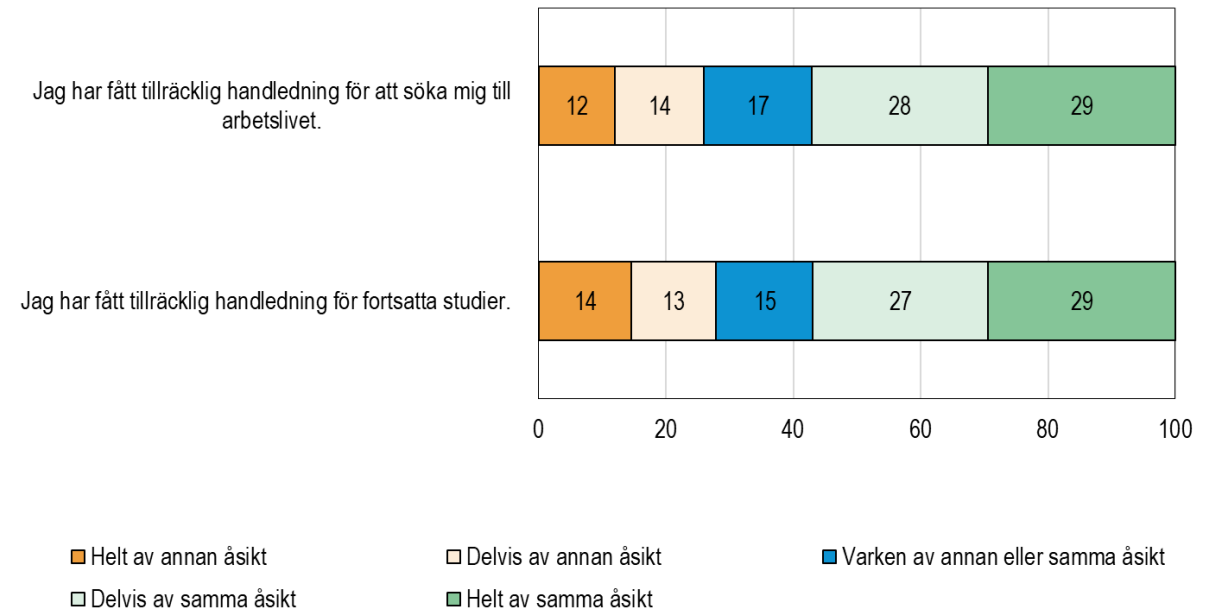
En femtedel av studeranden (22 %) angav våren 2020 som deras uppskattade tidpunkt för utexaminering.

De ställdes följande frågor:

Studeranden: Jag blir färdig enligt schema. (n = 1445)

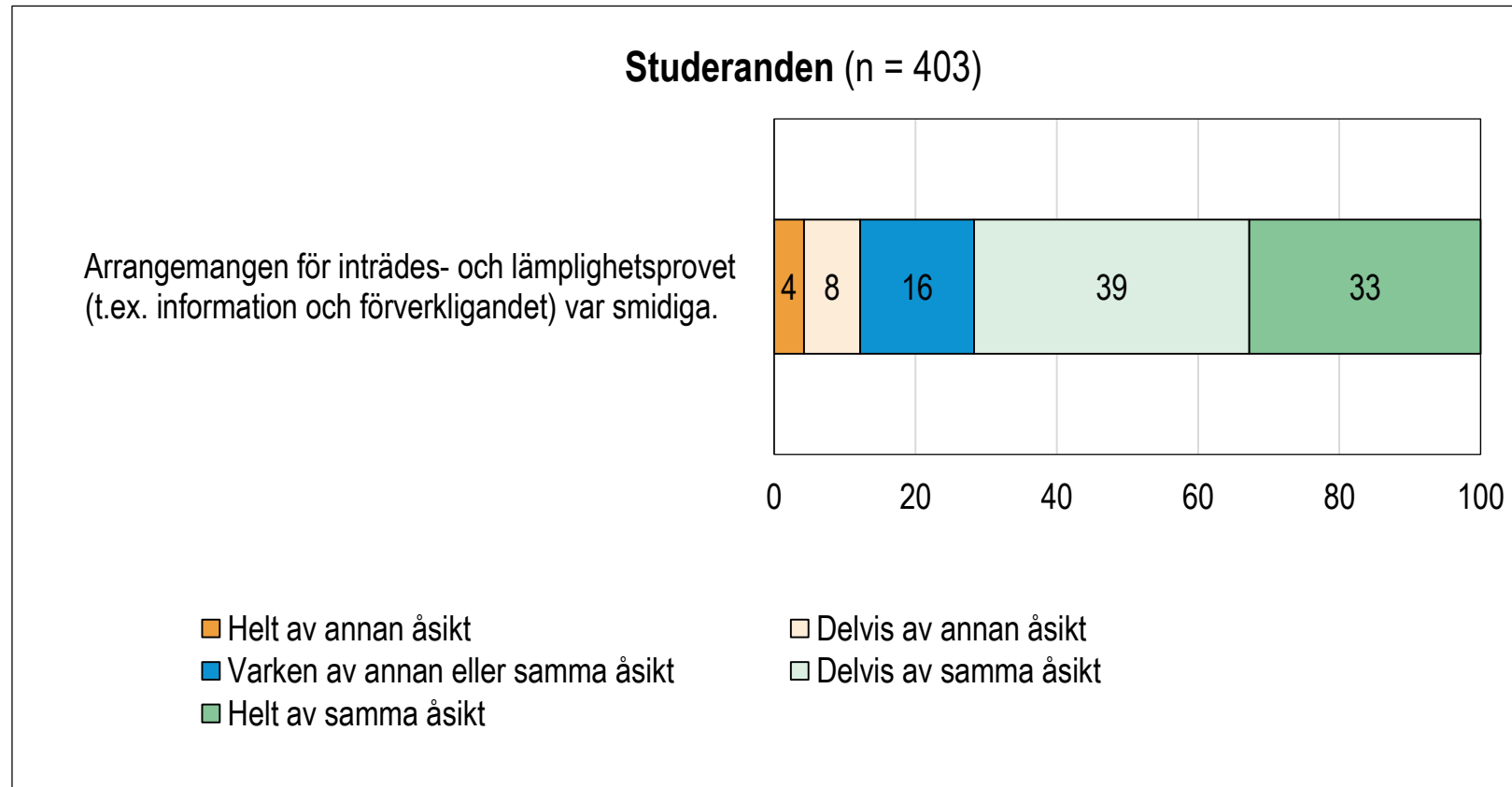

Studeranden: Uppskattad slutdatum för studierna våren 2020 (n = 1119–1197)

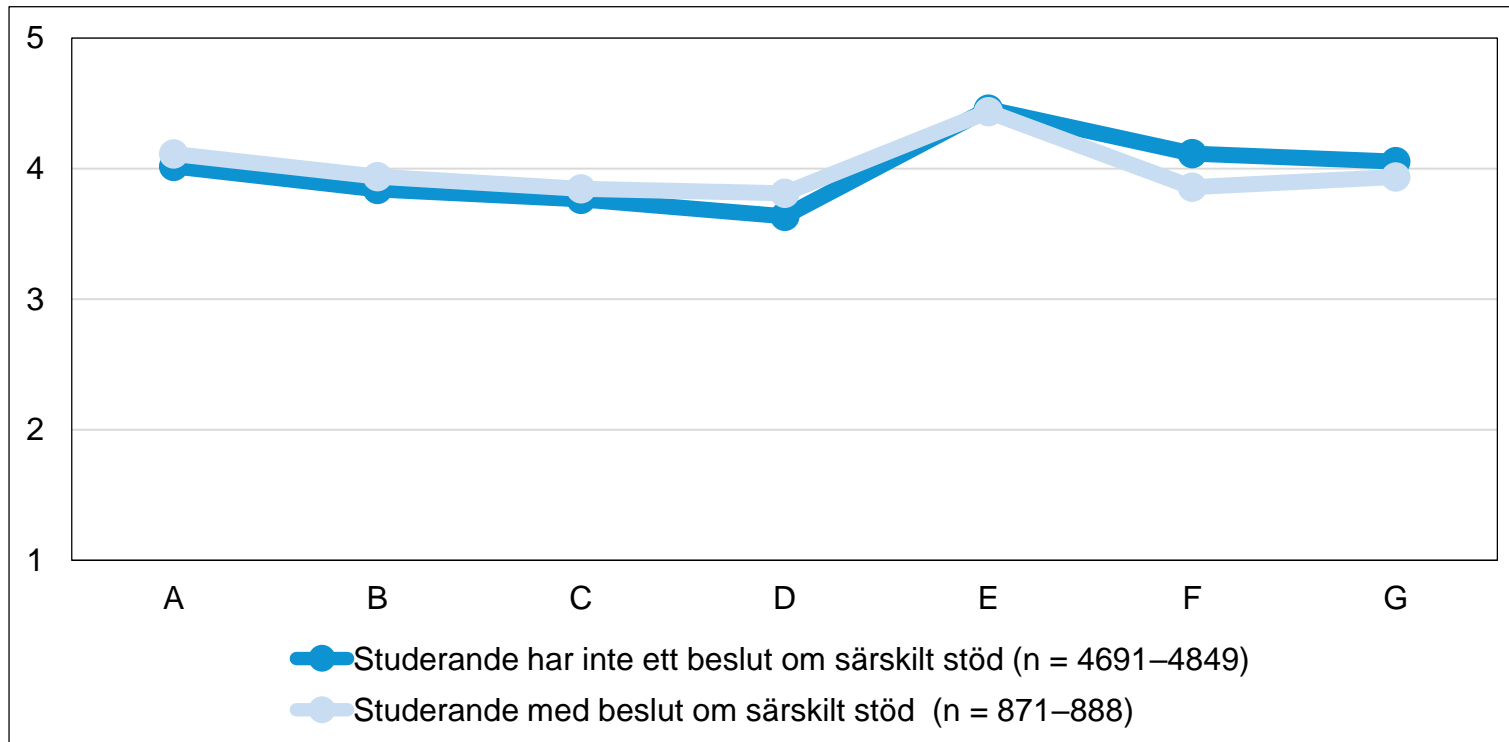

Inträdes- och lämplighetsprov

Av dem som svarade på studerandeenkäten angav 7 % att de deltagit i inträdes- eller lämplighetsprov för yrkesutbildningen under undantagsförhållanden (mars–maj 2020).

Särskilt stöd

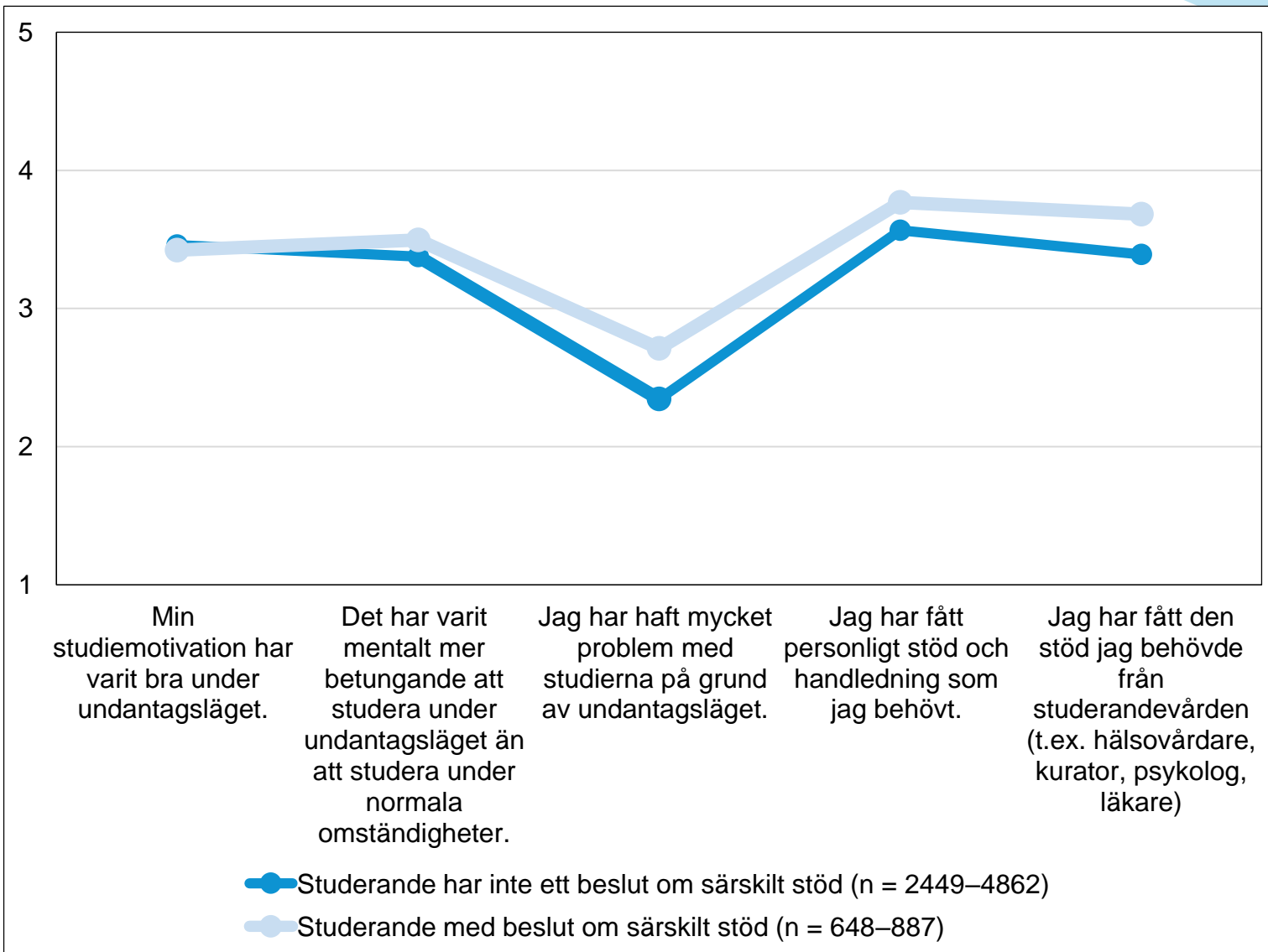
Studerandena som angav att de hade ett beslut om särskilt stöd upplevde att deras studiefärdigheter räckt till och att deras studier framskridit lite sämre än andra.

Majoriteten av dem upplevde dock att de fått tillräckligt med stöd och respons samt att undervisningen fungerat, även om en knapp femtedel var av annan åsikt.

- A** Jag har fått tillräckligt med information från läroanstalten hur undantagsläget påverkar studierna.
- B** Jag har fått tillräckligt med stöd och handledning från läroanstalten för mina studier.
- C** Undervisningen har löpt bra trots undantagsläget.
- D** Jag har fått tillräcklig respons på mitt lärande och kunnande.
- E** Jag har haft tillräcklig utrustning för studierna (dator, smarttelefon).
- F** Mina studiefärdigheter var tillräckliga att studera under undantagsläget.
- G** Mina studier har framskridit trots undantagsläget.

Skala:

- 1 = Helt av annan åsikt
- 2 = Delvis av annan åsikt
- 3 = Varken av annan eller samma åsikt
- 4 = Delvis av samma åsikt
- 5 = Helt av samma åsikt

Studerandena som angav att de hade ett beslut om särskilt stöd hade stött på fler problem i sina studier.

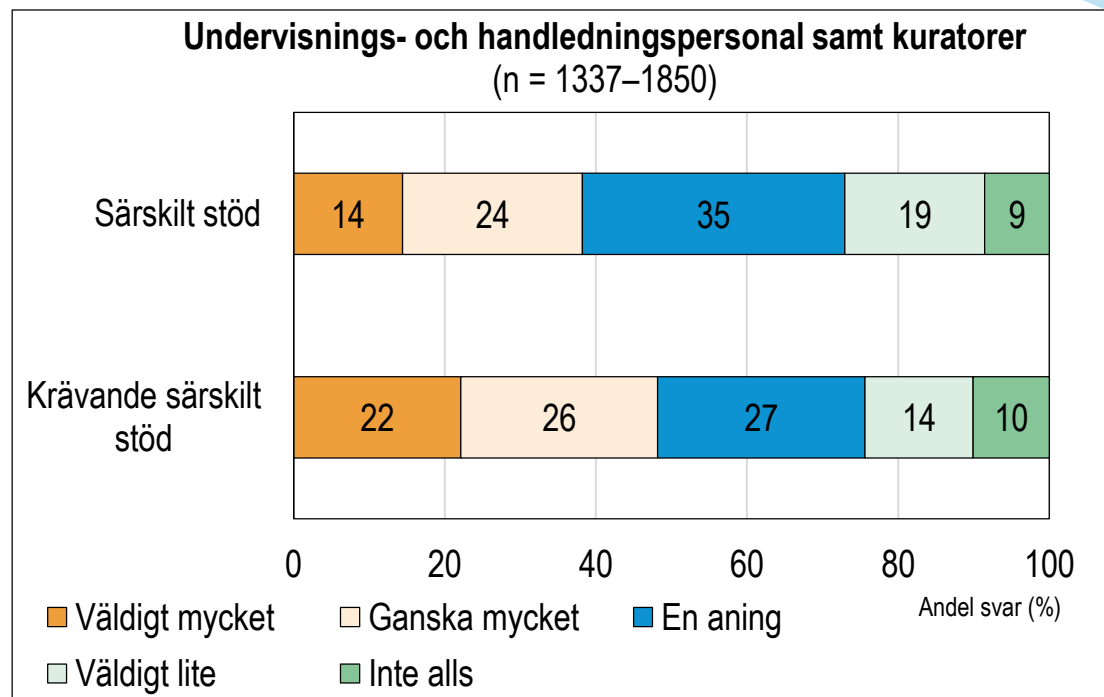
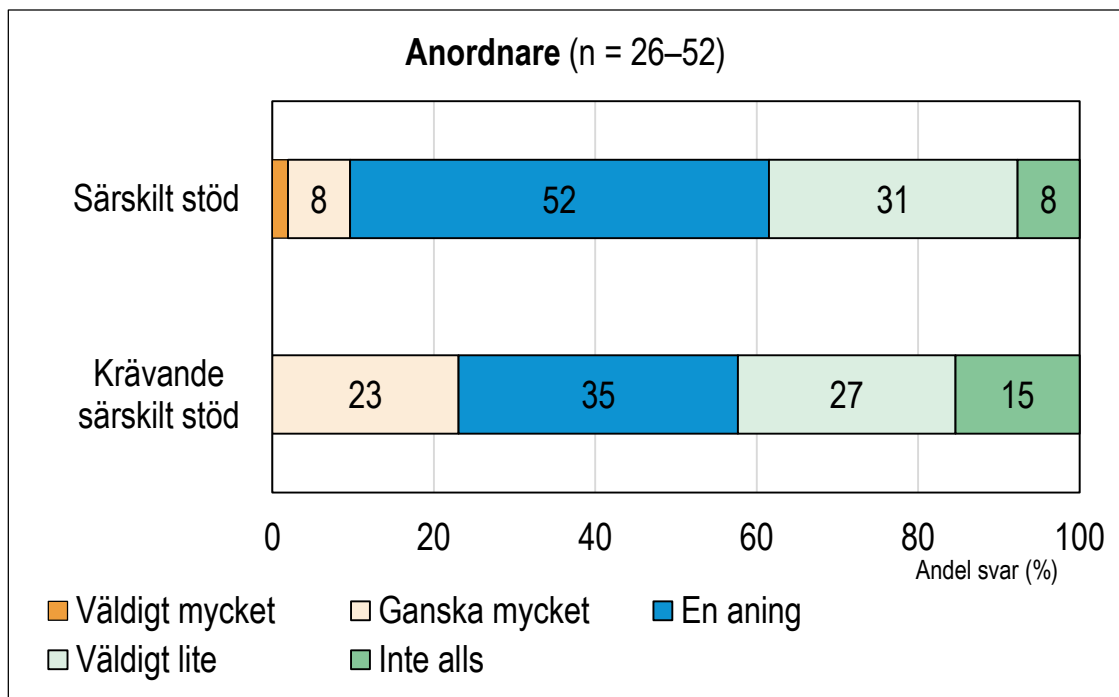
Majoriteten upplevde ändå att de fått den studiehandledning och det stöd från studerandevården som de behövde.

En knapp femtedel ansåg att handledningen och stödet varit otillräckliga.

Skala:

- 1 = Helt av annan åsikt
- 2 = Delvis av annan åsikt
- 3 = Varken av annan eller samma åsikt
- 4 = Delvis av samma åsikt
- 5 = Helt av samma åsikt

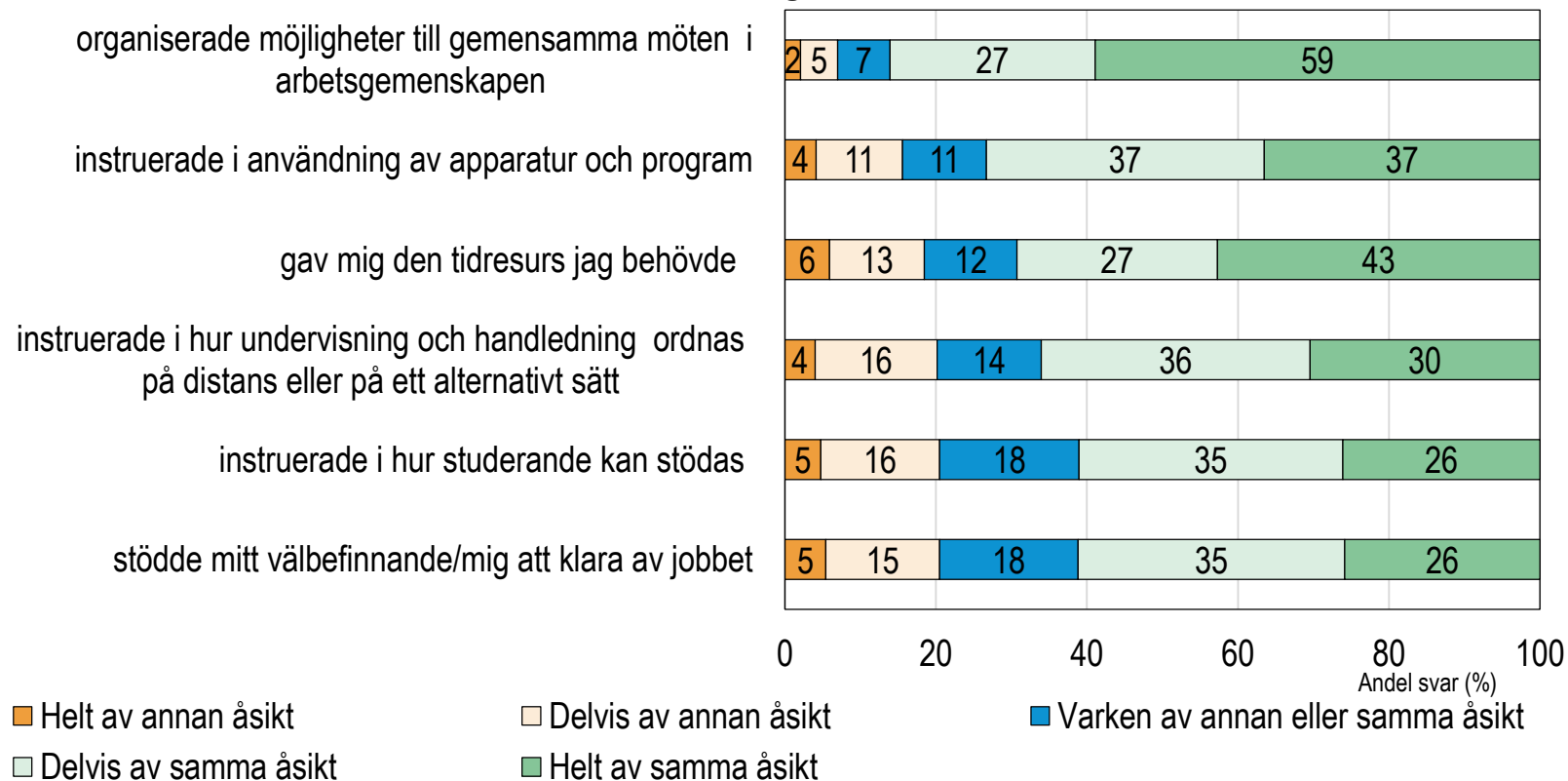
I vilken utsträckning tycker du att det har varit utmaningar eller problem under avvikande undervisningsarrangemang när det gäller att uppnå jämlikhet och likabehandling för studerande?

Personalens erfarenheter av stödet som erbjuds av arbetsgivaren

Undervisnings- och handledningspersonal samt kuratorer
(n = 2081–2237)

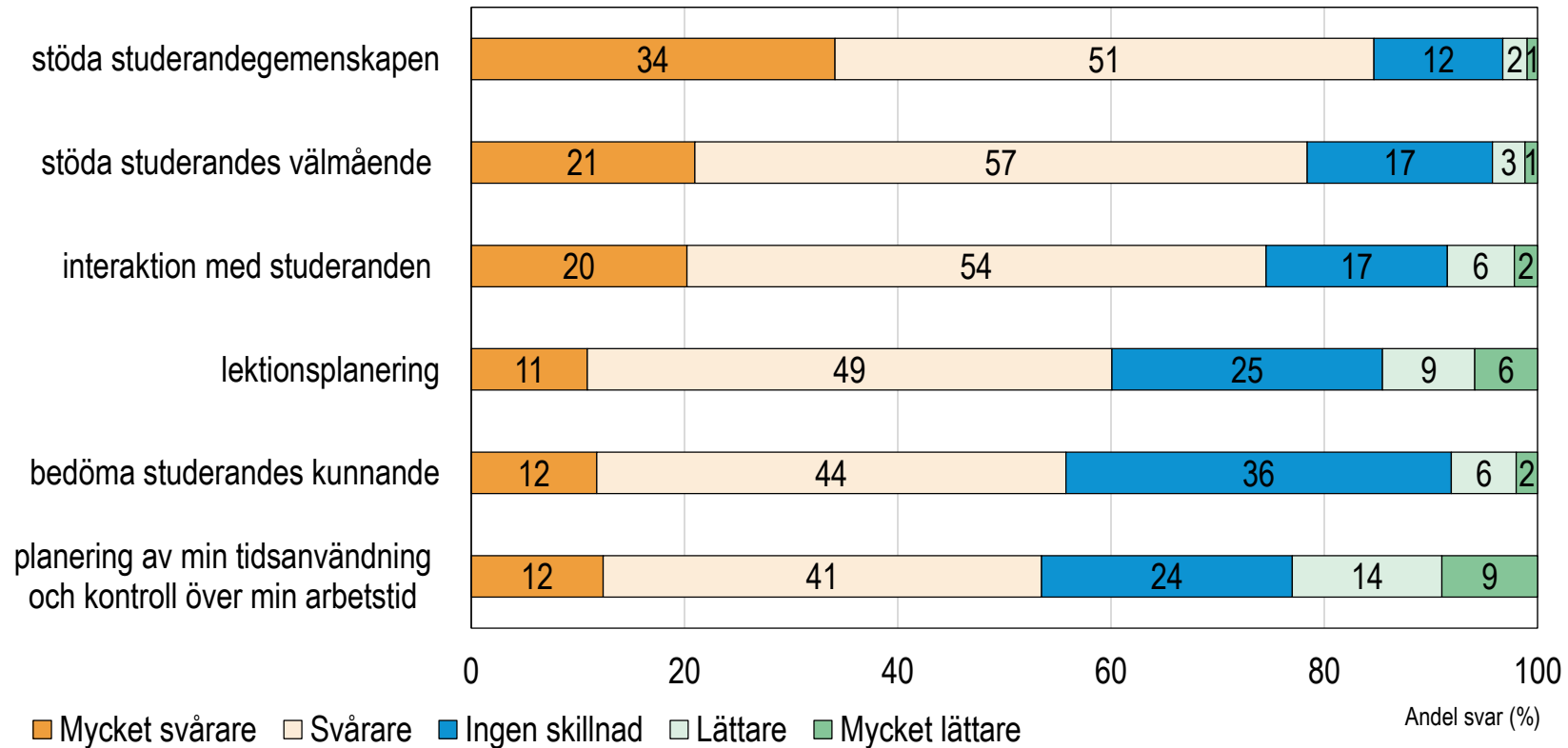
Min arbetsgivare:

Personalens upplevelser av arbetet och att stöda studeranden

Undervisnings- och handledningspersonal samt kuratorer (n = 2103–2262)

Hur upplevde du följande saker under undantagsläget i jämförelse med normalsituation?

Enligt undervisnings- och handledningspersonalen samt utbildningsanordnarna behövs bl.a. följande stödåtgärder fr.o.m. hösten:

- Behov av närundervisning och smågruppsarbete
- Interaktion, kartläggning av studerandenas situation och personliga handledning
- Effektiverad handledning och stöd för studerande som riskerar att bli efter och som behöver särskilt stöd
- Effektivisering av studerandevården, stöd för studerandenas välbefinnande och gemenskapskänsla
- Inriktat stöd för studerande med S2-bakgrund
- Utveckling av studerandenas beredskap för distansstudier
- Tillräckliga resurser för stödåtgärderna

Högskoleutbildningen

Utvärderingsmaterial från högskoleutbildningen

- En syntes av enkäterna som genomförts av universiteten, yrkeshögskolorna och intressentgrupperna under våren 2020, totalt 30 rapporter
  - *utredningar som genomfördes vid 27 högskolor och student- och studerandekårer*
  - *Forskarförbundets och OAJ:s utredning*
  - *CampusOnlines utredning om distansarbete*

Bild: Monkey Business Images / Shutterstock.com

Högskolepersonalens erfarenheter av distansarbete

- Enligt högskolepersonalens erfarenheter lyckades det bra att övergå till och utföra distansarbete. De tekniska apparaterna har varit bra och man fick stöd för undantagsförhållanden av cheferna och arbetskamraterna.
- Många upplevde perioden med distansarbete som en positiv sak, även om känslan av belastning också ökat.
- Undantagsläget har ökat mängden tid som lagts på arbetet, och fritiden och arbetet blandas lättare ihop än under normala omständigheter.
- Personalens medlemmar som har familj upplevde att perioden med distansarbete var besvärligare än andra.

Högskolestuderandenas erfarenheter av distansstudierna

- Enligt högskolestuderandena lyckades övergången till distansstudier och informationen om undantagsförhållandena i huvudsak väl.
- Högskolestuderandena upplevde att studiemotivationen led eller försvann under distansstudierna.
- Majoriteten av studerandena hade tillräcklig teknisk utrustning för distansstudier.
- Majoriteten av studerandena som besvarade enkäterna trodde att de skulle kunna slutföra sina studier enligt planerna trots undantagsläget.
- Att genomföra kurser och praktikperioder som krävde specialredskap och att göra slutarbeten upplevdes som utmanande.
- Många högskolestuderandes studier försvårades av att biblioteken var stängda samt ändringar i lärmiljöerna, vilket också utmanade studerandenas färdigheter i självstyrning.

Bild: goodluz/Shutterstock.com

Sammandrag av resultaten som gäller högskoleutbildningen (1/2)

- Högskolepersonalens färdigheter i distansundervisning bör fortsättningsvis utvecklas på ett pedagogiskt sätt som uppmuntrar till interaktion med studerandena. Man bör fortsättningsvis rikta utbildning och resurser till högskolepersonalens digitala färdigheter för att personalen ska kunna undervisa och handleda studerandena på distans även i fortsättningen.
- De bör ges tillräckligt med tid för att planera distansundervisningen och producera materialen, eftersom det tar mer tid att producera material som används i distansundervisningen än i närundervisningen och att planera undervisningen.
- Lärarna ska uppmuntras till att bygga upp en gemenskapskänsla i webbundervisningen samt att planera distanskurserna tillsammans med sina kollegor.
- Det är viktigt att kombinera distansundervisningens och närundervisningens bästa pedagogiska praxis så att de stöder varandra och olika inlärningssätt.
- När man återgår till närundervisning ska man fästa särskild uppmärksamhet vid att få studerandena tillbaka till studiegemenskapen och på de känslor som uppstått genom upplevelserna av ensamhet. Distansundervisningen kan också innehålla delar som stöder gruppbyggnad och gemenskap.

Sammandrag av resultaten som gäller högskoleutbildningen (2/2)

- Man kan också fortsätta följa god praxis från perioden med distansstudier när närundervisningen börjar igen, till exempel som att spela in föreläsningar och hålla miniföreläsningar för att fördjupa lärandet.
- Studerandenas arbetsmängd får inte öka under distansstudierna, utan när man ger uppgifter ska man fundera på hur mycket tid uppgifterna kommer att kräva av studeranden under distansförhållanden.
- Personalen ska komma överens om spelregler tillsammans med studerandena för när och genom vilka kanaler studerandena kan nå personalen. Man ska också satsa på kommunikationen mellan studerandena under distansföreläsningarna och -kurserna med hjälp av olika slags diskussionsforum och -underlag.
- Man måste satsa på att utveckla studerandenas färdigheter i självstyrning och -ledning samt ge så tydliga instruktioner för uppgifterna så att de kan genomföras självständigt.
- Man ska satsa på handledningen av studerandenas studier och välbefinnande på olika sätt.

NATIONELLA CENTRET
FÖR UTBILDNINGSAUTVÄRDERING

Tilläggsinformation:

Enhetschef Hannele Seppälä
hannele.seppala@karvi.fi, 029 533 5550

Direktör Harri Peltoniemi
harri.peltoniemi@karvi.fi, 029 533 5532

NCU:s webbsidor:

[Poikkeuksellisten opetusjärjestelyjen vaikutukset tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden toteutumiseen \(på finska\)](#)